PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVIII. - Št. 80 (5164) | TRST, sreda 4. aprila 1962

Delna zmaga «svobodnih častnikov» v Siriji

Sporazum, sklenjen v Homsu določa tudi referendum o združitvi z Egiptom

Šest častnikov, ki so 28. marca izvršili udar, je odšlo v izgnanstvo v Švico
Oblast bo prevzela prehodna vlada sestavljena iz tehnikov; razpisala bo volitve in pripravila referendum - Naser je ponudil posredovanje

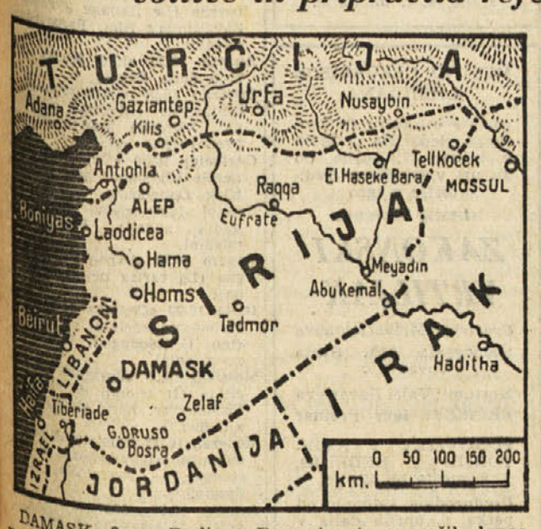

DAMASK, 3. — Radio v Damasku je sporočil danes popoldne, da je bil red v Siriji vzpostavljen in da je upor v Alepu končan. Iz Berna pa so uradno sporočili, da je šest sirskih polkovnikov skupno z enim generalom, ki so bili izvršili državni udar 28. marca, prišlo danes popoldne z letalom v Ženevo. Polkovniki imajo diplomatski potni list in v Švico so prišli na prostovoljno izgnanstvo sporazumno s sirsko vlado.

Zvezni politični departma sporoča, da se bodo morali sirski častniki vzdržati sleherne politične dejavnosti in ne bodo smeli dajati javnih izjav. Svetovali so jim, naj se ne namestijo v Ženevi, ker je to važno mednarodno središče.

Uradno poročilo, ki ga je oddajal radio v Damasku se glasi: «Od 17. ure dalje je stanje v Alepu zopet normalno. V mestu vladata red in mir. Tisti, ki so se vrinili v vrste vojske, so zbežali. Skušali so razburkati vode in prelivati nedolžno kri. Enote vojske in njihovi častniki v Alepu so se vrnili v vojašnice. Izrekli so svetobo splošnemu poveljstvu, ki jim je zagotovilo, da bodo izpolnjena načela konference v Homsu. Ni bilo spopadov. To poudarja dejstvo, da je sirska arabska vojska strnjena nacionalistična enota v obrambi arabskega nacionalizma.»

Ni še znano v kakšnih pogojih so potekala pogajanja med predstavniki vrhovnega poveljstva v Damasku in uporniškimi častniki v Alepu. Znano pa je, da se je poveljstvo v Damasku obvezalo, da bo izpolnilo določbe sporazuma, ki je bil sklenjen v Homsu med predstavniki poveljstev raznih vojaških sektorjev v deželi.

Niso še znane podrobnosti, kako se je upor končal. Znano je le, da se je skupina upornikov skušala še pogajati, toda oklepne enote vojske so nadaljevale pohod proti Alepu. Pogoje, ki so jih postavili iz Damaska, so «svobodni častniki» sprejeli šele tedaj, do je prišlo do prvih spopadov.

Sporazum, ki je bil sklenjen v Homsu, določa: 1. Častniki, ki so izvršili državni udar 28. marca (en general in šest polkovnikov), morajo takoj zapustiti deželo in se obvezati, da se ne bodo vrnili, dokler ne bo ustavni položaj popolnoma normaliziran.

2. Predsednik republike Nazem El Kousdi bo spet prevzel svoje funkcije.

3. Obnovi se ustavno življenje v deželi.

4. Oblast bo prevzela prehodna vlada, sestavljena iz tehnikov. Poskrbela bo za nove volitve in bo razpisala plebiscit glede združitve z Egiptom.

Sporazuma niso sprejeli vsi častniki. Polkovnik Atasi, ki je vodil upor v Alepu, in nekateri njegovi prijatelji, so zbežali. Vrhovna vojaško oblast je prepovedala promet med posameznimi mesti, da ubežnikom prepreči, da bi se pridružili kaki drugi vojaški enoti. Razen tega so uvedli policijsko uro od 19. dalje.

Okoli 6.20 zjutraj je radio v Alepu sporočil, da se uporniški častniki izrekajo za Z AR in da se obvezujejo delovati za obnovitev sirsko-egiptovske zveze. Kmalu zatem je radio poročal, da je bil sklenjen včeraj sporazum s poveljstvom v Damasku za «eliminiranje korumpiranih izkoriščevalnih elementov» iz oboroženih sil in za «delovanje za ponovno združitev dveh področij Združene arabske republike na trdni podlagi».

Radio v Damasku pa je ponoči oddajal razne brzojavke, ki so obtoževale severno poveljstvo, da se ni prilagodilo sklepom konference poveljnikov oboroženih sil v Homsu v Srednji Siriji.

Ob 8.30 zjutraj je radio v Damasku obtožil «plačance in izdajalce severnega sektorja» in je pozval prebivalstvo Alepa, naj ne pomaga uporniškim vojakom. Radio je tudi trdil, da so uporniški vojaki poslali egiptovskemu poslaniku v Bejrutu brzojavko po radiu in ga prosili, naj stopi v stik s Kairom, ter sporočili, da potrebujejo letalstvo in padalce. Isti radio je obtožil Kairo, da so tam pripravili načrt za upor. Toda radio v Alepu je kmalu zatem odločno zanikal, da so zahtevali pomoč od egiptovskega poslanika v Bejrutu.

Ob 9.30 je radio v Damasku sporočil upornikom ultimat in jim dal časa do poldne, da se predajo. Še prej je radio v Alepu sporočil prebivalstvu, da skušajo «letala secesionistov» bombardirati radijsko postajo. Ob 9.22 pa je poveljstvo v Alepu pozvalo poveljstvo v Damasku, naj ustavi premike oboroženih sil proti Alepu in naj pošlje delegacijo «za pogajanja o tretjem členu sklepov v Homsu», da se «ohrani enotnost arabskih vrst». Poziv se je končal z besedami: «Borimo se proti vsakemu tujemu vmešavanju. Živela domovina. Živela sirska republika». Ob 10.25 je radio v Alepu napovedal konec oddaj. Zadnja izjava je bila: «Vojska in ljudstvo severnega sektorja Sirije zahtevata enotnost na zdravi podlagi brez preteklih napak in po referendumu med prebivalstvom».

V Kairu je državni minister ZAR odločno zanikal podtikanja v Damasku, češ da so svobodni častniki v Alepu zahtevali od ZAR vojaško pomoč. Uradno sporočilo pravi, da je poslanik ZAR v Bejrutu formalno zanikal, da je dobil tako zahtevo.

Izjava obsoja zatem poizkus oblasti v Damasku, da bi vmešale vlado ZAR v sedanje dogodke v Siriji, in poudarja, da so se oblasti ZAR držale izven dogodkov, čeprav so jim sledile z velikim zanimanjem. «ZAR, dodaja izjava, izvaja jasno določeno politiko nevmešavanja v notranje zadeve Sirije, pri čemer iskreno želi Siriji blaginjo in varnost.»

Predsedstvo republike ZAR pa je objavilo izjavo, ki se glasi: «Predsednik Naser pravi, da je pripravljen storiti vse mogoče, da pozitivno prispeva k vsaki akciji, da se od Sirije odvrne zlo, ki jo tare. Zelo važno je preprečiti, da bi se sirsko orožje uporabilo proti drugemu sirskemu orožju. Vsi sirski vojaki pripadajo sirskemu narodu in v nobenem primeru se ne smejo sirski vojaki spopasti. Predsednik Naser izjavlja, da je pripravljen podpreti z vsem srcem vse napore za zaščito Sirije, da se prihrani prelivanje krvi in da se obvarujejo sirske oborožene sile pred sovražnikom, ki jih obkoljuje.»

«S to ponudbo, nadaljuje izjava, hoče predsednik Naser storiti svojo dolžnost arabskega državljana, ker je zaskrbljen zaradi dostojanstva Sirije in zaradi potrebe, da se «hrani enotnost za prihodnost arabske borbe. Z željo, da stori vse mogoče, da se prepreči katastrofa, je predsednik Naser mnenja, da je treba v sedanjem trenutku usmeriti vse patriotske napore, da se Siriji prihrani nevarnost žalostnih dogodkov, ki ogrožajo sirsko ljudstvo v notranjosti njegove domovine».

Na koncu pravi izjava: «Predsednik Naser je z veliko žalostjo zvedel za začetek letalskih operacij, ki jih je začelo sirsko letalstvo proti sirski vojski in njegovemu ljudstvu na severnem področju dežele».

Moskovska «Pravda» piše danes, da je prihod enot ameriškega VI. brodovja v Bejrut v zvezi z uporom v Siriji. List pravi, da v primeru imperialističnega napada ne bodo arabski narodi ostali sami, in dodaja, da imajo Arabci močne in zanesljive prijatelje.

—«»—

Izvajanje amnestije v FLRJ

BEOGRAD, 3. — Na osnovi zakona o amnestiji je bilo danes izpuščenih na svobodo nad 100 oseb, ki so bile v kazensko popravnih domovih in zaporih. Iz kaznilnice v Sremski Mitrovici je bilo izpuščenih 91 oseb. Med njimi so tudi osebe, ki so bile obsojene na smrt in katerim je bila kazen zmanjšana. Med drugimi so bili izpuščeni dr. Djuro Đurović, nekdanji tajnik tako imenovanega nacionalnega odbora Draže Mihajlovića in italijanski državljan Angelo Germanato, ki je bil leta 1950 obsojen zaradi vohunstva na 15 let strogega zapora.

—«»—

SAN DOMINGO, 3. — Sinoči je v mestu San Cristobal prišlo do novih neredov, pri čemer je ena oseba zgubila življenje, več pa jih je bilo ranjenih. Državni svet je odredil policijsko uro.

V Ženevi se nadaljuje razprava o jedrskih poskusih

Nevezane države pozivajo jedrske sile naj nadaljujejo pogajanja za sporazum

Predsednika konference sta se sporazumela o delovnem sporedu razpravljanja o delnih ukrepih - ZDA zavračajo načrt Rapackega - Izjava sovjetske vlade o jedrskih eksplozijah

ŽENEVA, 3. — Na včerajšnjem sestanku sta se predsednika razorožitvene konference sporazumela, da bo prvi delni ukrep, o katerem bo posebni odbor razpravljal, vprašanje vojne propagande.

Zvedelo se je, da bodo kot delen ukrep obravnavali tudi predlog za prepoved pridobivanja jedrskega materiala v vojne namene. Če bi se o tem sporazumeli, bi to posredno vplivalo na ustavitev jedrskih poizkusov.

Danes popoldne sta se oba predsednika konference ponovno sestala, da pripravita besedilo uvoda pogodbe o razorožitvi. Sporazumela sta se, da bosta poverila posebnemu odboru pripravo tega besedila ob upoštevanju sovjetskega besedila, ameriškega programa in predlogov raznih delegacij, ki so imele čas do danes zjutraj predložiti svoje pripombe.

Če bo odbor, ki ga sestavljata dva ameriška in dva sovjetska izvedenca, pripravil besedilo do jutrišnje plenarne konference, se bo lahko takoj začela debata o tem besedilu. V nasprotnem primeru bodo nadaljevali diskusijo o posameznih točkah pogodbe.

Na plenarni seji odbora sedemnajstih pa so danes nadaljevali razpravo o prekinitvi jedrskih poizkusov, ki jo bodo nadaljevali tudi jutri. Danes so govorili predstavniki Bolgarije, ČSSR, Romunije, Mehike, Brazilije, ZAR in Velike Britanije.

Angleški delegat Godber je ponovil, da je angleško stališče glede nadzorstva enako ameriškemu. Ponovil je dosedanje stališče Zahoda.

Kar se tiče spravnih predlogov burmanskega delegata za ustanovitev mednarodne organizacije, ki bi imela nalogo ugotavljanj v primeru spora, je Godber izjavil, da so zahodne delegacije pripravljene predlog proučiti.

Mehiški delegat Padilla Nervo je poudaril, da je nujno potrebno ustaviti jedrske poizkuse, ker gre za nevarno in nelogično oboroževalno tekmo, ki lahko prinese samo žalost in uničenje. Pozval je tristranski pododbor, naj obnovi pogajanja, toda s pogojem, da sprejme nove ideje in nove elemente, ki so prišli v ospredje med debato na plenarnih sejah, kajti drugače bodo pogajanja zaman.

Brazilski delegat je poudaril, da mora pogodba o ustavitvi jedrskih poizkusov temeljiti na medsebojnem zaupanju. Omenil je tudi možnost, da bi ugotavljanja na sovjetskem ozemlju izvrševali samo inšpektorji, ki bi pripadali nevtralnim državam. Tudi delegat ZAR je poudaril nujnost ustavitve jedrskih poizkusov.

Delegati Romunije, ČSSR in Bolgarije pa so ponovili dosedanje teze Sovjetske zveze.

Sovjetski delegat Zorin je sprejel danes na kosilu štiri ameriške ženske, ki so prišle iz New Yorka v Ženevo skupno z drugimi 47 ženskami, da predložijo resolucijo za prekinitev jedrskih poizkusov, ki jo je podpisalo 50.000 ljudi, in druge dokumente, ki naj bi jih konferenca proučila.

V Londonu je predsednik vlade Mac Millan v spodnji zbornici izjavil, da na sedanji stopnji znanosti je za učinkovito mednarodno nadzorstvo nad jedrskimi poizkusi potreben obstoj nadzorstvenih postaj na ozemlju Sovjetske zveze. Dalje je Mac Millan izjavil, da je v stalnem posvetovanju s Kenneyjem glede bližnje obnovitve ameriških jedrskih poizkusov.

Ameriški državni departma pa je danes objavil izjavo, s katero poziva Sovjetsko zvezo, naj sprejme zahodne načrte o nadzorstvu nad prepovedjo jedrskih poizkusov. Dalje pravi izjava, da ameriški državni departma sicer priznava, da načrt Rapackega o neatomskem področju v Srednji Evropi izhaja iz «želje, da se prispeva k ohranitvi miru», toda mnenje državnega departmaja je, da ta načrt «ne zadostuje za rešitev sedanjih težav».

Proti načrtu Rapackega izreka ameriški državni depatrma naslednjo kritiko: 1. Ukrepi, ki jih predvideva, se ne nanašajo na sovjetsko jedrsko oborožitev na sovjetskem ozemlju. 2. Načrt bi zaradi tega zrušil vojaško ravnotežje. 3. Iz tega bi sledilo, da bi ustvaril utvaro o napredku na poti miru, dejansko pa bi predstavljal nevarnost za svetovni mir.

V New Yorku je sovjetski predstavnik v OZN Morozov prebral na tiskovni konferenci izjavo, ki jo je sovjetska vlada poslala predsedniku odbora OZN za razorožitev in tajniku U Tantu. V izjavi obtožuje sovjetska vlada ameriški sklep za obnovitev jedrskih poskusov v zraku in dodaja, da bo Sovjetska zveza v takih okoliščinah «prisiljena začeti nove poizkuse, da okrepi svoje varnost in da brani mir na svetu».

Izjava trdi, da je Sovjetska zveza izvršila lanske poizkuse «samo zaradi zahodnih vojnih priprav», in dodaja, da je Zahod v celoti odgovoren za nadaljevanje oboroževalne tekme. Dalje obtožuje sovjetska nota ZDA in Veliko Britanijo, da so sistematično sabotirale tristranske razgovore o prekinitvi jedrskih poizkusov, medtem ko je SZ bila pripravljena iskati sporazum in je tudi sedaj pripravljena «s pogojem, da Zahod ne skuša vsiliti diktata».

Zatem ponavlja sovjetska nota, da sedanja sredstva za odkrivanje jedrskih eksplozij ne samo v državah, ki imajo jedrsko orožje, temveč tudi v mnogih drugih in še posebno v nevtralnih državah, predstavljajo zadostno nadzorstvo, da se lahko zajamči prekinitev jedrskih poizkusov.

Nato pravi sovjetska izjava, da ameriška odločitev v veliki meri škoduje sedanji razorožitveni konferenci v Ženevi, in da je splošna in popolna razorožitev najboljši način, da se za vselej preprečijo jedrski poizkusi.

Zatem je Morozov poudaril, da so nekateri delni ukrepi nujni in izvedljivi. Med temi so na primer ustanovitev neatomskih področij in prepoved dobavljanja jedrskega orožja državam, ki ga nimajo; s tem v zvezi je izjavil, da je SZ pripravljena obvezati se v tem smislu, če to storijo tudi ZDA.

—«»—

Edgar Faure predsednik vlade?

PARIZ, 3. — De Gaulle se je davi dolgo razgovarjal z bivšim predsednikom vlade Edgarjem Faurom. Govori se, da bo Faure verjetno postal novi predsednik vlade. Kakor je znano, namerava de Gaulle po nedeljskem referendumu določiti nove volitve, ki bi utegnile biti že maja. V takem primeru bo de Gaulle po mnenju opazovalcev eventualno sprejel ostavko Debreja.

—«»—

Stoletnica «Bednikov»

PARIZ, 3. — Roman znamenitega francoskega pisatelja Victorja Hugoja «Bedniki» ima danes sto let. Prvi del tega znamenitega dela je bil objavljen 3. aprila 1862 in je povzročil številne polemike.

V proslavo stoletnice je revija «Europe» posvetila temu romanu posebno številko s številnimi članki. Na pobudo organizacije «Club des amis du livre progressist» so ob tej priložnosti objavili tudi novo kritično izdajo romana.

—«»—

Tri lire za davke

BARI, 3. — Gospa Brigida Acquaviva iz Andrie je dobila poziv za plačilo občinskih davkov. Celotni znesek, ki ga mora plačati, znaša 3 lire. Gre za dodatek k lanskim davkom. Poziv omenja, da znesek lahko plača v treh obrokih, in sicer eno liro vsaka dva meseca. Razen tega bo morala plačati tudi kolek za pobotnico, zaradi česar bo potrebno tudi nekaj stotink.

Turin: «izmenjava misli» o politični integraciji Evrope

Fanfani se danes sestane z de Gaullom
Poslanci razpravljajo o cenzuri filma

Minister Folchi obrazložil popravke k osnutku, ki ga je senat že odobril - Vlada predložila senatu dva zakonska osnutka o povišanju dohodninskega in dopolnilnega davka v višini 54 milijard

(Od našega dopisnika)

RIM, 3. — Predsednik vlade Fanfani in zunanji minister Segni sta danes odpotovala z letalom v Turin, kjer se bosta jutri sestala z de Gaullom in francoskim zunanjim ministrom Couve de Murvillom. Nekaj dni po tem sestanku se bo Fanfani sestal še z Adenauerjem, ki je sedaj na počitnicah v Cadenabbii. Kakor je bilo že rečeno v uradnem sporočilu preteklo soboto, se ta sestanek med Fanfanijem in de Gaullom vrši v okviru rednih izmenjav misli o mednarodnem položaju, predvsem pa se bodo na tem sestanku razgovarjali o vprašanjih, ki zadevajo razvoj evropske skupnosti.

Pariški «Le monde» piše s tem v zvezi, da bo ob tej priliki de Gaulle mogel prediskutirati z demokristjanskim voditeljem velika politična vprašanja sedanjosti: «Upoštevajoč vlogo, ki jo naši prijatelji onstran Alp igrajo v Sredozemlju in v arabskem svetu, ima ta razgovor še poseben pomen, zlasti po premirju v Alžiriji.» Glavni razlog za ta razgovor pa je po mnenju tega lista poskus, da bi diskusije o ostvaritvi politične Evrope zapustile «stari kolovoz». Toda ta «stari kolovoz» je dejansko nesprotovanje večine članic evropske skupnosti francoski tezi o skupni politiki, ki bi se v določenih okoliščinah mogla razlikovati od politike Washingtona. «Le monde» piše glede tega: «Toda taka politika ne obstaja niti je ni na vidiku glede katerega koli od glavnih perečih vprašanj (Berlin, razorožitev, atomska oborožitev, Sredozemlje). Francozi se začenjajo spraševati, ali je res potrebno v takih pogojih uresničili skupne institucije.

V poslanski zbornici so danes začeli razpravo o zakonskem osnutku, ki zadeva cenzuro filmske proizvodnje in gledaliških del. Na začetku je minister za turizem in prireditve Folchi obrazložil svoje popravke k osnutku, ki ga je že odobril senat, in ki je naletel na kritiko vseh strank, razen demokristjanov, monarhistov in fašistov. Po teh popravkih se ukinja cenzura gledaliških del, kar zadeva vse ostalo pa se predhodna cenzura omejuje le na zaščito javne morale, kakor to zahteva 21. člen ustave. Tudi kar zadeva komisije, ki bodo vršile cenzuro, imamo novost, ker so iz njih izključeni funkcionarji ministrstev, njihovi člani pa so po dva sodnika v pokoju, po en univerzitetni profesor prava, po en pedagog in po en predstavnik režiserjev, producentov in filmskih kritikov. Komisije bodo določile tudi starostno dobo (18. ali 16. leto starosti) za ogled določenih filmov. Filmi, ki bodo mladini prepovedani, ne bodo mogli biti predvajani po televiziji.

Po govoru ministra Folchija je Roberti (MSI) pripomnil, da gre dejansko za novo besedilo osnutka in je zahteval prekinitev razprave, da bi ga mogel proučiti. Predsednik Leone je izrazil upanje, da bi splošno razpravo zaključili do petka, da bi prihodnji torek začeli proučevati popravke. Nato sta spregovorila Amatucci in Piccoli (oba KD), ki sta podprla predlagane popravke, in monarhist Rivera, ki je napovedal nekatere popravke. Nato so razpravo odložili na jutri.

V senatu pa so začeli z razpravo o dveh zakonskih osnutkih, ki predvidevata povišanje odstotkov dohodninskega davka kategorij A in B ter dopolnilnega davka. Pri dopolnilnem davku ostanejo dosedanji odstotki do 3 milijonov obdavčljivega dohodka, medtem ko se odstotki višajo od najmanj 2,09 odst. do 15 odst. v primeri z dosedanjimi. Pri 500 milijonih obdavčljivega dohodka na leto bo treba sedaj plačati 325 milijonov dopolnilnega davka (65 odst.), medtem ko se je do sedaj plačalo 225 milijonov (50 odst.).

Kar zadeva dohodninski davek, kategorijo A, se predvideva povišanje od 23 na 26 odst., kar bo vrglo približno 6,6 milijarde; za kategorijo B pa se predvideva povišanje 2, 3 in 4 odst., kar bo vrglo okrog 27,5 milijarde. Od obeh osnutkov (to je od novega dohodninskega in dopolnilnega davka) bo država dobila okrog 51 ali 54 milijard, kakršno bo pač besedilo, ki ga bo senat dokončno odobril.

Socialistični senatorji so kritizirali sistem davčnih ukrepov, ki jih narekujejo le trenutne potrebe in poudarili, da je treba organsko reformirati ves davčni sistem. Bergamasco (PLI) je dejal, da predloženi ukrepi dokazujejo polom «Vanonijeve reforme». Fortunati (KPI) je dejal, da so komunisti načelno naklonjeni progresivnemu kriteriju obdavčenja, dodal pa je, da bodo predložili en popravek; glede glasovanja se bodo odločili po odgovoru finančnega ministra.

A. P.

—«»—

Deseta obletnica «Ekonomske politike»

BEOGRAD, 3. — Jugoslovanski osrednji tedenski gospodarski list «Ekonomska politika» proslavlja jutri deseto obletnico izhajanja. Povod za izhajanje lista je dal pred desetimi leti centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije z željo, da na ta način prispeva k pojasnjevanju pojavov in ukrepov v gospodarskem življenju Jugoslavije. V listu sodelujejo ugledni državni in politični gospodarski voditelji Jugoslavije. V pismu, ki ga je poslal uredništvu lista, poudarja predsednik republike maršal Tito važnost gospodarskega tiska in tiska sploh. «Naša socialistična skupnost upravičeno pričakuje od tiska, da se bo tudi v bodoče vsestransko zavzemal za razvoj vseh oblik družbenega upravljanja, da bo vsestransko opozarjal na pomanjkljivosti in napake, da se bo boril za krepitev odgovornosti, za stabilnost in enotnost socialističnega gospodarstva in prispeval k širjenju gospodarske kulture v državi.»

Poplave v FLRJ

Poplavljenih je okrog 90.000 hektarov zemlje in 1500 gospodarskih posestev - Drina še vedno narašča

BEOGRAD, 3. — Po še nepopolnih podatkih zvezne komisije za vodno gospodarstvo je v Jugoslaviji poplavljenih okrog 90.000 hektarov zemlje in okrog 1.500 gospodarskih posestev. Na področju Bosne in Mačve, kjer so zadnje dni reke Una, Vrbas in Drina prestopile bregove, so evakuirali prebivalce iz okrog 150 hiš.

V Bosanski Posavini so bili na področju vodne skupnosti v Sabcu nujni izredni obrambni ukrepi zaradi naraščanja Save, ki je med Orašjem in Brčkim močno narastla, tako da manjka samo še 10 centimetrov do vrha nasipa. Na področju Semberije in Srednjega Posavja je poplavljenih okrog 40.000 hektarov zemlje. Na tem področju ogroža voda nad 1.000 kmečkih posestev in okrog 150 hiš. Kot rečeno so bili prebivalci evakuirani. V okraju Banja Luka je poplavljenih okrog 3.000 hektarov zemljišča, v okraju Prijedov 1.200 hektarov in številne hiše.

V Srbiji se je na področju Morave in njenih pritokov položaj popravil. V Mačvi pa voda še vedno ogroža 25.000 hektarov obdelane zemlje in več sto hiš. Po najnovejših podatkih desni pritoki Save Kolpa, Una, Vrbas in Bosna padajo, medtem ko Drina še vedno narašča.

B. B.

Pentagon je potrdil poročila o alarmu letal z bombami «H»

Alarm so podaljšali za trinajst minut «kot vežbanje»

WASHINGTON, 3. — Pentagon je danes objavil uradno pojasnilo o pomotnem alarmu, o katerem so v nedeljo pisali nekateri ameriški listi. Predstavnik Pentagona je izjavil, da so 24. novembra lani ob 4.42 zjutraj (ob 11.42 po srednjeevropskem času), za časa berlinske krize, zbudili generala Thomasa Powersa, ki je načelnik SAC s sedežem v Omahi v državi Nebraski, ter ga opozorili, da ne dobivajo več znakov od radarskih postaj na Groenlandiji in Aljaski. To bi lahko pomenilo, da so bile te radarske postaje uničene kot priprava za napad na Združene države Amerike, ali pa da gre za pomanjkljivo delovanje sistema komunikacij. Powers je tedaj ukazal alarmno stanje ameriških bombnikov, opremljenih z vodikovimi bombami na oporiščih v raznih državah sveta in na vzletiščih, ne da bi odleteli, medtem ko so začeli poizvedovati, da ugotovijo vzroke, zaradi katerih je bil prekinjen stik z radarskimi oporišči. General Powers pa ni ukazal, naj bi začeli štetje, kakršno se začne pred izstrelitvijo raketnih izstrelkov. Ker se je zavedal, da je pomanjkanje stikov z radarskimi postajami lahko posledica okvare, ni obvestil niti predsednika Kennedyja, niti svojih neposrednih civilnih in vojaških predstojnikov.

V glavnem štabu SAC v Omahi so centralizirane vse informacije, ki prihajajo od radarskih postaj na Aljaski in Groenlandiji ter od glavnega štaba severnoameriške protiletalske obrambe (NORAD). Pozneje so ugotovili, da je napačen alarm povzročila slabo delujoča elektronska napeljava. Alarm je trajal manj kakor 4 minute. Toda podaljšali so ga za približno 13 minut «kot vežbanje», da vidijo, ali bombniki lahko v tem času dosežejo vzletišča.

Predstavnik Pentagona je izjavil, da je bila približno polovica ameriških strateških bombnikov vpletenih v zgrešeni alarm, in da je Powers imel pravico povzročiti alarmno stanje bombnikov in odrediti tudi njihov odlet, da eventualno prepreči, da bi bili uničeni na tleh. Toda ne bi jih mogel poslati na ofenzivno bombardiranje, ker je za to pristojen predsednik. Generalu Powersu niso dali nobenega novega navodila, kar pomeni, da bi v primeru ponovitve podobnega primera uporabili enak postopek.

DANES

Fašistični oasovci so včeraj zagrešili morda doslej najstrahotnejši zločin: 15 oboroženih fašistov je vdrlo v neko kliniko, pobilo 9 alžirskih bolnikov in 7 ranilo, pred umikom pa so v kliniki povzročili še eksplozijo; vse se je zgodilo v desetih minutah. Poleg tega so fašisti pomorili in ranili še več Alžircev tako, da znaša število mrtvih 19, ranjenih pa 25, v upravi alžirskih železnic pa so ukradli 1,600.000 novih frankov (nad 190 milijonov lir). Take so, na žalost, tudi danes glavne vesti iz izmučene Alžirije, kjer bo kmalu začela delovati začasna izvršilna oblast glede katere je njen predsednik Fares izjavil, da je s francosko vlado sporazum dosežen. Iz Pariza pa so sporočili, da bo de Gaulle verjetno po nedeljskem referendumu določil nove volitve, ki bi bile že v letošnjem maju, ter da bi v tem primeru Debré odstopil, zamenjal pa bi ga Edgar Faure.

Na srečo se po zaslugi sporazuma v Homsu, o katerem smo včeraj poročali, kakor tudi po zaslugi Naserjevega pomirjevalnega poziva, kri v Siriji ne preliva več, temveč je zavladal mir, čeprav je v veljavi policijska ura in je promet med posameznimi mesti prepovedan. Vse kaže, da ima trenutno oblast kar krepko v rokah glavno vojaško poveljstvo v Damasku, dokler je ne bo prevzela prehodna vlada, sestavljena iz tehnikov, ki bo po sporazumu v Homsu razpisala nove volitve in nato še plebiscit glede ponovne združitve Sirije z Egiptom. Zdi se torej, da morda od te združitve nismo daleč. Sedem polkovnikov, ki so izvršili državni udar pred šestimi dnevi, pa je prispelo v prostovoljno izgnanstvo z letalom v Ženevo.

Glede razorožitve pa smo še vedno dejansko na mrtvi točki. Po 20 dneh, odkar so se začela pogajanja v Ženevi, je včeraj dialog med Zahodom in Vzhodom bil tale: Prvi «na sedanji stopnji znanosti je za učinkovito nadzorstvo nad jedrskimi poizkusi potreben obstoj nadzorstvenih postaj na ozemlju SZ; načrt Rapackega o neatomskih področjih ne zadostuje, ker bi porušil vojaško ravnotežje in bi zaradi tega ustvaril utvaro o napredku na poti k miru, dejansko pa bi predstavljal nevarnost za mir.» Drugi: «Sedanja sredstva za odkrivanje jedrskih eksplozij predstavljajo zlasti v nevtralnih državah zadostno nadzorstvo, da se lahko zajamči prekinitev jedrskih poizkusov. Sporazum glede neatomskih področij pa je možen. SZ bo obnovila jedrske poskuse, če to storijo ZDA.»

Vendar pa so se v Ženevi tudi včeraj o nečem sporazumeli, in sicer, da bo prvi delni ukrep, o katerem bo posebni odbor razpravljal, vprašanje vojne propagande, ter da bo poseben odbor pripravil besedilo uvoda pogodbe o razorožitvi ob upoštevanju sovjetskega besedila, ameriškega programa in predlogov raznih delegacij, ki so do včeraj zjutraj predložile svoje pripombe.

Po objavi senzacionalne novice, da je lanskega 24. novembra ob 4,42 zjutraj svet bil 4 minute na robu atomske vojne, je Pentagon včeraj novico uradno potrdil z dodatkom, da gen. Powers ne bi mogel sam ukazati odleta atomskih bombnikov, ker je za tak ukaz pristojen samo predsednik Kennedy. Pentagon je odkrito priznal, da so bile komunikacije pokvarjene, in da je na odlet čakala približno polovica vseh ameriških strateških bombnikov.

Včeraj novi strahotni zločini francoskih fašistov v Alžiru

Vdrli so v neko kliniko ter ubili devet bolnih Alžircev, sedem pa jih ranili - Zvečer pa je eksplodirala bomba v zaporu in ranila enajst Alžircev - Tiskovna konferenca Faresa

PARIZ, 3. — Danes popoldne je bila v Elizejski palači pod de Gaullovim predsedstvom prva seja odbora za alžirske zadeve po podpisu sporazuma v Evianu. Navzoč je bil francoski visoki komisar v Alžiriji Fouchet, ki je prišel zjutraj iz Alžira. Pred začetkom seje se je Fouchet razgovarjal pol ure z de Gaullom. Seji pa so prisostvovali številni ministri ter vojaški voditelji.

Med dokumenti, ki jih je Fouchet prinesel v Pariz, je bil prav gotovo tudi dokument o razdelitvi funkcij v izvršilni oblasti v Alžiriji, glede katerih se niso mogli dolgo sporazumeti. Zaradi povečanja dejavnosti OAS so alžirski predstavniki vztrajali, da morajo tudi oni sodelovati pri nadzorstvu nad vzdrževanjem reda v Alžiriji. Vsekakor pa razdelitev funkcij ne bo znana, dokler ne bo zadevni dekret objavljen v uradnem listu.

Sporazum pa je potrdil tudi predsednik izvršilne oblasti Fares v Alžiru, ki je med drugim izjavil: «Enotnost pogledov in akcije v začasni izvršilni oblasti je dosežena. Če so spočetka bila nesoglasja, je danes popolno soglasje. Odnosi med izvršilno oblastjo in menoj na eni strani ter gospodom Fouchetom in njegovimi sodelavci na drugi strani temeljijo na lojalnosti in na popolni iskrenosti, kajti smoter, ki ga je treba doseči, je iskreno, lojalno in dejansko uresničenje sporazumov, ki so bili podpisani v Evianu.»

Fares je zatem poudaril, da je smoter izvršilne oblasti, pomiriti duhove in srca in doseči spravo med vsemi Alžirci. «Poudarjam, je dejal, da je sprava, ki jo ponujamo našim evropskim sopatriotom, iskrena in lojalna. Zavedamo se, da Alžirija potrebuje napore vseh svojih sinov.» Fares je sporočil, da bo imel novo tiskovno konferenco, takoj ko bodo objavljeni dekreti o določitvi funkcij.

Veliko razburjenje in zgražanje je povzročil danes nov strahoten zločin francoskih fašistov v Alžiru. Ob 6.30 zjutraj je skupina 15 oboroženih fašistov vdrla v neko kliniko, kjer so z brzostrelkami streljali na bolnike na posteljah. Ubili so 9 Alžircev, 7 pa jih ranili. Preden so se umaknili, so položili v uradu ravnatelja eksplozivni naboj in povzročili eksplozijo. Škoda, ki jo je povzročila eksplozija, je ogromna, tako da so morali bolnike odpeljati v druge bolnišnice in klinike. Napadalci so po izvršenem zločinu zbežali z avtomobilom. Vse se je zgodilo v desetih minutah.

Razen tega so fašisti izvršili danes še celo vrsto drugih zločinov ter umorili in ranili več Alžircev. Okoli 11.35 pa so oasovci z eksplozivno snovjo razstrelili prostore, kjer so stroji žičnice, ki veže alžirski del mesta Belcourt s predelom Diar el Mahcoul. Razen tega je skupina treh oasovcev vdrla danes v urade družbe, ki upravlja alžirske železnice, in odnesla 1.600.000 novih frankov (nad 190 milijonov lir).

V Oranu so varnostne sile med preiskavo našle včeraj 1800 vojaških pušk, ki so jih bili oasovci odnesli iz nekega vojaškega skladišča v Oranu. Razen tega so zaplenili več vojaških vozil in nekaj civilnih avtomobilov, med katerimi tudi eno ambulanto, ter 600 kilogramov vojaških uniform.

V alžirskem zaporu pa sta eksplodirali dve plastični bombi in ranili enajst zaprtih Alžircev. V El-Biaru so fašisti obstreljevali s strojnico neko trgovino in ranili enega Alžirca. Zvečer je nastalo pet močnih eksplozij ki so razdejale štiri alžirske trgovine.

V Oranu je skupina oboroženih fašistov vdrla v občinski urad in odnesla sezname 168.000 volivcev v upanju, da bodo s tem ovirali referendum v Alžiriji.

Ves dan je bilo med atentati na vsem alžirskem ozemlju ubitih 19 ljudi (17 Alžircev), ranjenih pa 25 (23 Alžircev).

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13.6, najnižja 5.5, ob 19. uri 10.8; vlage 62 odst., zračni tlak 1015.1 pada, veter 6 km severozahodnik, nebo jasno morje mirno, temperatura morja 8.2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 4. aprila
Izidor
Sonce vzide ob 5.41 in zatone ob 18.36. Dolžina dneva 12.55. Luna vzide ob 5.49 in zatone ob 18.13
Jutri, ČETRTEK, 5. aprila
Vinko

Sinočnja seja tržaškega pokrajinskega sveta

Odobren pokrajinski proračun z glasovi KD, PSDI, PRI in PLI

Socialdemokrati in republikanci zahtevajo sestavo odbora levega centra - Vladni komisariat bo kril 530 milijonov lir primanjkljaja

Pokrajinski svet enoten v obsodbi atentatorjev

Sinoči je tudi pokrajinski svet soglasno obsodil teroristični napad na stanovanje prof. Carla Schiffrerja. Takoj ob začetku seje je predsednik dr. Delise v imenu odbora in vsega pokrajinskega sveta ostro obsodil to dejanje in izrazil prof. Schiffrerju ter njegovi družini solidarnost pokrajinske uprave. Dejal je: Če so napadalci hoteli zadeti prof. Schiffrerja kot antifašista, potem so s tem prizadeli tudi ves demokratični in antifašistični Trst. Dejal je tudi, da je dolžnost vseh, da pomagajo preiskovalnim organom izslediti krivce. Nato je prečital pismeno vprašanje republikanskega svetovalca Fragiacoma, ki je zahteval posredovanje predsednika pri policijskih oblasteh za izsleditev zločincev.

Socialdemokratski svetovalec Pierandrei je poudaril, da je bil ta atentat edini v zadnjih tridesetih letih, ki je bil izvršen na zasebno stanovanje, čeprav smo bili v zadnjem času priča obsodbe vrednih terorističnih atentatov na razne sedeže strank in ustanov. Zato je predlagal, naj bi predsednik dal pobudo za poučevanje mladine o zgodovini Italije v zadnjih 30 letih tudi na srednjih šolah. Na to predlog mu je dr. Delise odgovoril, da je to predvsem naloga ministrstva za šolstvo, pokrajinska uprava pa je že sklenila dati svoj prispevek za tiskanje brošur o tej zgodovini, ki naj bi jih razdelili med srednješolsko mladino.

Zatem se je pridružil predsednikovi obsodbi atentata svetovalec Colli (KPI), ki je hkrati predlagal predsedniku, naj bi o tem dogodku obvestil vlado in zahteval, naj poskrbi, da se v Trstu napravi konec tem fašističnim kriminalnim dejanjem, ki ogrožajo svobodo in celo osebno varnost prebivalstva. Tudi vodja demokristjanske skupine Maly se je pridružil besedam predsednika in izrazil zaskrbljenost za te teroristične atentate, ki se tako pogostoma ponavljajo.

Socialistični svetovalec prof. Medani je potem ko se je pridružil splošni obsodbi atentata, vprašal, ali res hoče policijska oblast izslediti krivce ter poudaril, da so v drugih italijanskih mestih doslej vedno odkrili krivce podobnih dejanj, samo v Trstu niso še nobenega prijeli. Predsednik je nato dejal, da ima vtis, da atentatorji niso Tržačani.

Nato se je pridružil obsodbi predsednika svetovalec Neodvisne socialistične zveze inž. Pečenko, ki je hkrati opozoril, da se je to novo fašistično dejanje pridružilo obsodbe vrednim dejanjem proti Slovencem in proti sedežem demokratičnih strank. «Zato čutim dolžnost — je dejal inž. Pečenko — da obsodim ne samo storilce tega kriminalnega dejanja, ampak tudi vse tiste, ki so s svojim patriotarskim obnašanjem navdihnili te kriminalce. Zaradi tega zahtevam v imenu demokratičnih in antifašističnih Slovencev — je zaključil inž. Pečenko, — da policija končno odkrije te zločince in njihove navdihovalce ter da se strogo kaznujejo.»

Tudi misovski svetovalec Chiandussi se je pridružil obsodbi vseh svetovalcev. Liberalec odv. Jona se je sicer pridružil obsodbi, hkrati pa je dejal, da je bil napadalec kak blaznež ali pa osebni sovražnik prof. Schiffrerja. Seveda se z njegovo «ugotovitvijo» ni mogoče strinjati, zlasti še sedaj, ko so pri spomeniku Oberdana našli dve dinamitni bombi, ki ju gotovo ni pustil kak «blaznež» ali pa kak «osebni sovražnik» prof. Schiffrerja.

Na sinočnji seji pokrajinskega sveta so svetovalci večine, ki jo sestavljajo KD, PSDI, PRI in PLI, odobrili letošnji proračun. Za proračun je glasovalo 13 svetovalcev, proti pa 8. Proti so glasovali svetovalci NSZ, KPI, PSI in MSI. Letošnji proračun, ki ga je sprejela večina, beleži 3.170.686.250 lir izdatkov in 2.640.686.250 dohodkov. Primanjkljaj, ki znaša 530.000.000 lir, bo kril vladni komisariat.

Včeraj so bili na vrsti pred glasovanjem o proračunu odgovori odbornikov in glasovalne izjave vodij posameznih skupin. O tem bomo bolj podrobno poročali jutri. Danes pa omenimo le dejstvo, da se tudi v tržaški pokrajinski upravi krha stara propadla vladna formula konvergence. Tako socialdemokrati, kot tudi republikanci, so izjavili, da glasujejo za proračun zato, ker so do sedaj sodelovali s Krščansko demokracijo na osnovi prejšnje vladne strukture. V tej zvezi je svetovalec Pierandrei (PSDI) izjavil, da niso sodelovali pri razpravi o proračunu, ker so čakali na odgovor demokristjanov glede njihovega predloga, naj se tudi v pokrajinskem svetu pojšče možnost za sestavo uprave, ki bo slonela na načelih levega centra. Odslej je dejal Pierandrei, se ne čutimo več vezani na sporazum, ki smo ga sklenili ob sestavi odbora in bomo ocenjevali delovanje odbora resno in kritično ter na osnovi tega tudi glasovali za njegove preloge. Hkrati pa je izrazil upanje, da bo to stanje kmalu rešeno in da bo imela tudi tržaška pokrajinska uprava odbor levega centra.

—«»—

Za izvajanje videmskega sporazuma

V Kopru zaseda mešana komisija

V Kopru se je včeraj začelo zasedanje strokovnjakov stalne mešane jugoslovansko-italijanske komisije za izvajanje videmskega sporazuma, ki ima nalogo, da na osnovi navodil komisije pripravi skupni dopolnilni osnutek besedila sporazuma, ki je bil podpisan 1955. leta v Vidmu. Jugoslovanske strokovnjake vodi svetnik v državnem tajništvu za zunanje zadeve Svetislav Todorović, italijanske pa zastopnik italijanskega urada za zveze italijanskega zunanjega ministrstva v Trstu Guido Gerin. Komisija se bo izmenoma sestala v Kopru in Trstu.

Veleposlanik FLRJ M. Javorski na vljudnostnem obisku v Trstu

Obiskal je vladnega gen. komisarja dr. Mazzo, predsednika pokrajinske uprave dr. Deliseja in župana dr. Franzila

Veleposlanik FLRJ v Rimu Mihajlo Javorski na obisku pri vladnem generalnem komisarju dr. Mazzi

Včeraj dopoldne ob 10.30 je prispel na vljudnostni obisk v Trst jugoslovanski veleposlanik v Rimu Mihajlo Javorski. Na tržaški postaji sta gosta pričakala generalni konzul FLRJ v Trstu dr. Žiga Vodušek in dr. Calandra iz ministrstva za zunanje zadeve. Po kratkem postanku na jugoslovanskem konzulatu je veleposlanika Javorskega sprejel vladni komisar dr. Mazza in se z njim zadržal v daljšem razgovoru. Kasneje je jugoslovanski veleposlanik obiskal tudi predsednika pokrajinske uprave dr. Deliseja.

Vladni generalni komisar dr. Mazza je nato priredil kosilo, katerega so se z jugoslovanske strani udeležili veleposlanik Javorski, gen. konzul dr. Žiga Vodušek, konzul Oluić in sekretar veleposlaništva Djoko Popović, z italijanske strani pa poleg vladnega gen. komisarja še predsednik pokrajinske uprave dr. Delise, tržaški župan dr. Franzil, prefekt dr. Capon, odv. Gerin, tržaški kvestor in poveljnik karabinjerjev.

Ob 17.30 je jugoslovanskega veleposlanika sprejel tržaški župan Franzil in se z njim zadržal v razgovoru, ki je trajal skoraj eno uro.

Jugoslovanski veleposlanik bo v našem mestu ostal še danes.

—«»—

Proslava Mednarodnega dneva zdravstva

Proslava Mednarodnega dneva zdravstva bo v Trstu 7. t.m. ob 18. uri v knjižnici glavne bolnišnice. O temi «Zaščitni ukrepi proti slepoti», ki jo je predložila Mednarodna organizacija za zdravstvo kot temo letošnjih proslav, bo govoril prof. Raffaele Campos, primarij okulističnega oddelka Združenih bolnišnic.

—«»—

Danes ob 20. uri bo v miljski občinski dvorani «Lo Squero» predaval prof. dr. Alberto Lang o temi «Kako se živi in diha». Predavanje spada v okvir ciklusa predavanj, ki jih je organizirala miljska občina v sodelovanju s tržaškimi zdravniki.

Najdba, ki lahko pomaga odkriti fašistične atentatorje

Komu sta bili namenjeni bombi skriti pri Oberdanovem spomeniku?

Preiskovalni organi so včeraj zaslišali novo skupino fašističnih pobalinov, nobenega pa niso aretirali

Glede zločinskega fašističnega bombnega atentata na stanovanje prof. Carla Schiffrerja ni še nobenega uradnega sporočila o izidu preiskave. Včeraj se je zvedelo, da je policija baje že v ponedeljek našla pri Oberdanovem spomeniku skriti dve rudimentalni bombi iz dinamita. Vest ni uradno potrjena, ker so preiskovalni organi, tako funkcionarji političnega oddelka kvesture, kakor tudi karabinjerji, zelo rezervirani.

Govori se, da je dva eksplozivna naboja prvi opazil neki smetar v nekakem naviseznem vodnjaku v sklopu Oberdanovega spomenika, ki je o svoji najdbi takoj obvestil policijo. Oba naboja naj bi vsebovala skupno kakih 200 gramov tritola, zavitega v originalni tovarniški omot, torej prav enakega razstreliva, iz kakršnega je bila bomba, ki so jo fašistični atentatorji nastavili na okno Schiffrerjevega stanovanja.

Včeraj so na političnem oddelku in na poveljstvu karabinjerjev, ki vodijo preiskavo pod vodstvom kapetana Pazzaglie, zaslišali drugo skupino pobalinov, ki pripadajo skrajno ekstremistični neofašistični skupini.

Preiskava se torej nadaljuje; vse pa kaže, da tudi včeraj niso še aretirali nobenega osumljenca. Preiskovalni organi pravijo, da je njihovo delo zelo otežkočeno. Zaradi tega bi bilo zelo koristno, da bi vsi meščani sodelovali in sporočili preiskovalnim organom tudi najmanjše podrobnosti v zvezi z atentatom.

Zdravstveno stanje 92-letne gospe Fritelli, ki je bila pri atentatu ranjena in je dobila živčni pretres, se včeraj ni spremenilo; vsi pa so zaskrbljeni spričo njene visoke starosti.

Vse mesto govori o podlem podvigu fašističnih pobalinov in ostro obsoja krivce ter njihove navdihovalce. Tržaška javnost zahteva, da se krivci izsledijo in kaznujejo; popolnoma upravičena pa je tudi zahteva, da se razpustijo in prepovejo organizacije, ki so v ozadju takih podvigov.

Nedeljski bombni atentat na stanovanje prof. Schiffrerja, kakor tudi številni podobni atentati na komunistične krožke in slovenske ustanove, napad na Slovensko knjigarno, Kulturni dom, slovensko gimnazijo itd., dokazujejo, da so plod fašistične skupine v Trstu. Krivce je treba torej iskati v našem mestu.

Najdba dveh bomb pri Oberdanovem spomeniku pomeni, da so fašistični kriminalci imeli v načrtu še dva druga atentata. Morda so ju nameravali izvršiti že v nedeljo, ali pa so bombe skrili nalašč ob Oberdanovem spomeniku, na varnem mestu, da bi jih uporabili ob drugi priložnosti; ni pa izključeno, da so sploh imeli tam svojo zalogo.

Morda bo najdba teh dveh bomb koristen element v sedanji preiskavi, pričakujemo pa, da se preiskava ne bo zavlačevala in da bodo končno le odkrili fašistične atentatorje, katerih zločinsko dejanje je tako enodušno obsodila vsa javnost.

—«»—

Poziv krvne banke

Krvna banka nujno poziva vse meščane, da darujejo svojo kri katerekoli krvne skupine. Banka ima na zalogi le male količine krvi, ki ne zadostujejo, da bi lahko zadostili zahtevam in potrebam. V januarju je bilo izvedenih 462 transfuzij s 135,5 l krvi, v februarju 416 transfuzij s 114 l krvi, v marcu pa že 474 transfuzij s 139,2 l krvi. Te številke dokazujejo, kako velika je potreba po krvi.

Središče za transfuzije je krvodajalcem na razpolago od 8.30 do 11. ure in popoldne od 17. do 19. ure.

—«»—

Ženski pod avtom

Ko je včeraj dopoldne 54-letna Giovanna Lusnich por. Coccia iz Ul. S. Lazzaro prečkala Ul. F ...eto, jo je povozil z avtom 23-letni Achio Valle iz Ul. Frausin 20. Ženska se je pobila po levi roki in levi nogi. Z rešilnim avtom so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na opazovalni oddelek. Zdraviti se bo morala dva tedna.

V Drevoredu D'Annunzio je včeraj popoldne 60-letni Elio Zaccolo iz Ul. Marco Polo 27 povozil z avtom, ko je prečkala cesto, 60-letno Giuseppino Vascotto por. Pazutto iz Ul. Italo Svevo 25. Ženska se je pobila in ranila po čelu in je dobila rahel pretres možganov. Z rešilnim avtom so jo odpeljali v bolnišnico in pravijo, da bo okrevala v dobrem tednu.

—«»—

Prst pod cirkularko

Na delu v mizarski delavnici v Ul. Fabbri 10 si je včeraj popoldne 52-letni Alessandro Predonzan iz Ul. Catedrale 9 s cirkularko poškodoval prst na desni roki.

—«»—

Naš 1. april...

Včeraj nas je nekaj čitateljev vprašalo, zakaj nismo kot običajno objavili kake prvoaprilske šale. Hudo nerodno jim je bilo, ko smo jim povedali, da sta bili letos objavljeni kar dve — železniška nesreča na ricmanjski postaji in veselinovic-Boškov pri «Triestini».

Tudi Ricmanjci so se pošteno nasmejali. Marsikdo je moral Tržačanom povedati, da so nasedli šali, nekateri pa so si radovedneže privoščili tako, da so jih poslali na postajo v Boršt. Najbolj smešna pa je bila ta, da so nekateri Ricmanjci sami nasedli in šli v dopoldanskih urah gledat «iztirjeno lokomotivo in vagone».

Naša prvoaprilska šala pa je imela tudi svoje mednarodne odmeve. Zvedeli smo namreč, da se je o zadevi zanimala tukajšnja policija po drugi strani pa Ljudska milica s Kozine, ki je hotela zvedeti čimveč podrobnosti...

Šala je torej dobro uspela. Vse, ki so nasedli prosimo, da nam oprostijo, kajti le v tem primeru bomo lahko k letu priobčili spet kaj podobnega.

Predavanje poslanca KPI Santerellija v Ljudskem domu

Gospodarska obnova in zaščita manjšin temeljni vprašanji avtonomne dežele

Krščanska demokracija mora umakniti enega od dveh predloženih osnutkov, da s tem ugladi pot k enotnemu predlogu

V Ljudskem domu v Ulici Madonnina 19 je sinoči poslanec KPI Enzo Santarelli, član komisije za ustavne zadeve poslanske zbornice, govoril o avtonomni deželi Furlanija-Julijska krajina in orisal stališče KPI do tega vprašanja.

Prvi je spregovoril poslanec Vittorio Vidali, ki je odločno obsodil atentat proti prof. Schiffrerju ter odpustitev inž. Cuffara, ki je bil stalno zaposlen v Tovarni strojev.

Poslanec Santarelli je v začetku dejal, da je postalo vprašanje ustanovitve avtonomne dežele sedaj še bolj pereče, ker ga je uvrstila nova vlada v svoj program. Zato se je razvila tudi polemika med strankami in v tisku, saj je desnica odločna nasprotnica dežele. Položaj se je vsekakor spremenil in vprašanje dežele se postavlja sedaj drugače kot pred sedanjo vlado, saj govore o ustanovitvi dežel sploh. To pa pomeni precejšnji razvoj.

Dežele približajo ljudske množice samoupravljanju in so hkrati tudi jez proti monopolom. Nasprotniki deželne ureditve pravijo, da bi z njo razrahljali vezi med Italijani, toda Italija bo enotna le če bo slonela na deželni ureditvi, kot se je najbolje pokazalo na Siciliji, kjer je izginil separatizem in je prišlo tudi do znatnega gospodarskega razvoja. Seveda fašizem temu nasprotuje, ker hoče centralistično obliko države, saj je po prevzemu oblasti uničil vse samoupravne ustanove.

Tudi ni res, da pomeni ustanovitev dežel skok v temo, to je korak v negotovost, marveč pomeni nasprotno razvoj demokracije in gospodarstva. Končno se v okviru dežel tudi bolje rešijo manjšinska vprašanja. Tudi za Furlanijo-Julijsko krajino je bistvena gospodarska obnova, kar pa je povezano z demokratičnim gospodarskim načrtovanjem, ki ga ne smemo prepustiti monopolom, ker bi se potem razlike v gospodarskem razvoju države še bolj poglobile. Ravno v tem pa je važnost deželnega gospodarskega načrtovanja, ki se odtegne centralističnemu in s tem monopolističnemu vplivu. Dežela pa pomeni tudi upravno reorganizacijo.

Kljub vladnim zagotovilom pa nam ne bo dežela padla v naročje kot zrela hruška. Vlada je samo obljubila, da se bo potegovala, da pride do združitve osnutkov, ki so bili predloženi, ter da bo s tem pospeševala ustanovitev dežele. Ni pa pripravila zanjo nobenega svojega osnutka, medtem ko pripravlja več zakonskih osnutkov za navadne dežele. Zato bo torej še potrebna borba. Vedeti je namreč treba, kdaj in kako lahko ustanovimo deželo, tako da bo pospeševala gospodarski razvoj v celoti. Temu razvoju je treba zato podrediti morebitna nasprotja med industrijo in poljedelstvom, med Trstom in Furlanijo. Poskrbeti je treba za istočasen razvoj pristanišča, industrije in kmetijstva.

Predavatelj je tudi dejal, da pretiravajo desničarji izdatke za upravljanje dežele in nasprotja med Tržačani in Furlani. Rekel je, da ne verjame, da so ta nasprotja nerešljiva, kajti samoupravljanje je v interesu vsega prebivalstva.

Zatem je na kratko omenil osnutek KPI za deželni statut, ki predvideva med drugim posebno avtonomijo za Trst, prosto cono in zaščito manjšin. KPI se bo borila za uresničenje teh namenov; najbolj pa se bo zavzela za temeljni vprašanji, to je za gospodarsko obnovo in zagotovitev pravic manjšin. Glede štirih načrtov pa je treba najti stično točko.

Na koncu je poslanec Santarelli potegnil zaključke in rekel, da mora vlada konkretizirati svoje obveznosti, da se mora ustanoviti dežela predvsem v interesu ljudstva, to je njegovega gospodarskega in socialnega napredka ter da mora Krščanska demokracija umakniti enega izmed dveh predloženih osnutkov, tako da se izvoli deželni svet še za časa te parlamentarne dobe.

—«»—

Seja obč. odbora

Snoči je bila redna seja tržaškega občinskega odbora. Odborniki so med drugim vzeli na znanje, da je IACP odpovedal konvencijo za upravljanje občinskih stanovanjskih hiš. Zato so se sporazumeli, da bodo predložili občinskemu svetu sklep, po katerem bo občina s prvim julijem prevzela upravljanje teh hiš v lastne roke. Nadalje so sklenili, da bodo povečali izdatek za postavitev bronastega kipa istrskemu skladatelju Antoniu Smaregli. Končno so vzeli na znanje sklep profesorjev strokovne šole na Vrdeli, da bodo imenovali šolo pa padlem alpincu Codermazu.

—«»—

DANES V TRŽICU

Pričetek gradnje 35.000-tonske tovorne ladje

Danes bodo ob 11. uri postavili v ladjedelnici CRDA v Tržiču gredelj ladje za prevoz suhega tovora, ki bo imela konstrukcijsko številko 1869. Ladja bo imela 35.000 ton nosilnosti in jo bodo gradili za pomorsko družbo «Navigazione Italcarbo» iz Palerma. V isti ladjedelnici grade že dve podobni ladji: ladjo «Ursa Maior», ki so jo splavili 19. oktobra in ladjo, ki ima konstrukcijsko številko 1872, katere gredelj so postavili 2. oktobra 1961 in katero grade za družbo «Italsider» iz Genove. Vse omenjene tri ladje imajo naslednje značilnosti: največja dolžina 205.90 metra, največja širina 28 metrov, višina do glavnega mostu 15.70 metra. Opremljene bodo s pogonskim strojem, ki bo razvijal 16.800 konjskih sil in omogočal brzino 17 milj na uro ob polovičnem tovoru.

Včeraj na vladnem komisariatu

Predstavniki CGIL predočili zahteve uslužbencev avtoparka

Danes stavka v podjetju Taurus - Sestanek odbora sindikata petrolejskih delavcev - Vprašanje Vidalija o inž. Cuffaru

Na podlagi sklepa skupščine delavcev podjetja Taurus bo danes od 12. ure dalje v tem podjetju stavka, ob 13. uri pa se bodo delavci sestali na skupščini v Ljudskem domu pri Sv. Ani na Stari istrski cesti. Delavci stavkajo, ker jim ravnateljstvo ni niti odgovorilo na njihove zahteve.

Odbor sindikata petrolejskih delavcev FILP-CGIL se je včeraj sestal in proučil položaj v rafineriji Esso Standard, v kateri nameravajo skrčiti obratovanje. Odbor je sklenil, da bo zaprosil za sprejem pri vladnem generalnem komisarju dr. Mazzi, da mu predoči položaj.

Podprefekt dr. Molinari je sprejel voditelja sindikata uslužbencev posebnega staleža vsedržavne federacije državnih uslužbencev CGIL Zanota in Zerjava, ki sta mu predočila razna vprašanja delavcev avtoparka. Predstavnika delavcev sta predvsem zahtevala, naj se uredijo prejemki osebja bivše ZVU, sprejetega v državno službo na podlagi zakona št. 1600, ter sta poudarila, da ima na podlagi člena 6 omenjenega zakona pravico do prejemkov, ki ne smejo biti nižji od prejšnjih. Pri tem sta še posebno poudarila nagrado za izredno delo. Razpravljali so tudi o družinski dokladi, ki jo urejajo prepočasi, ko pride do sprememb v družinah.

Še posebej so razpravljali o socialnih uslugah, ki jih nudi ENPAS državnim uslužbencem. Uslužbenci posebnega staleža so nezadovoljni s temi uslugami ter zahtevajo reformo zavarovalnega sistema. Končno so načeli vprašanje dobave delovnih oblek delavcem in šoferjem avtoparka. Dr. Molinari je obljubil, da bo z vsem tem seznanil vladnega komisarja.

Poslanec Vidali je vprašal ministra za državne udeležbe, ali ve za krivični odpust inženirja Cuffara v Tovarni strojev. Nato ga je prosil, naj posreduje pri CRDA, da se odpust prekliče.

—«»—

Pokojnine INPS bodo izplačevali vsakega 14. v mesecu

Poštno ravnateljstvo sporoča, da bodo poštni uradi v mesecu aprilu izplačevali pokojnine INPS začenši s 14. in ne s 13. dnevom v mesecu, kot je bilo doslej v veljavi. Poštni uradi, ki imajo svoj koledar za večdnevno izplačevanje, bodo odslej izplačevali tako, da se ves koledar pomakne za en dan naprej. Zaradi tega se bodo izplačila, ki so bila predvidena za dne 13. izvršila dne 14., ona, ki so bila predvidena za dne 14., se bodo izvršila dne 15. itd.

Iz tržaških sodnih dvoran

Pokvarjene ribje konzerve toda ne po trgovčevi krivdi

Konzerve so vsebovale borovo kislino, ki je zdravju škodljiva

Pred sodnikom Semizzijem se je zagovarjal včeraj 51-letni trgovec na debelo Carlo Donaggio, ki ima svoje skladišče z ribjimi izdelki na Trgu Hortis 6.

Donaggia so prijavili sodišču, češ da je prekršil čl. 108 splošnega pravilnika o zdravstvu in higieni. Pri pregledu njegovega skladišča so namreč ugotovili, da določeno število ribjih konzerv vsebuje borovo kislino. Skupno je šlo za 29 konzerv, po pet kg vsaka. Vse to blago so zaplenili 13. oktobra lani.

Na obravnavi je Donaggiov zagovornik trdil, da njegov varovanec ne more odgovarjati za omenjeni prekršek, ker se sploh ne ukvarja s trgovino na drobno. Poleg tega blago ni niti bilo v prostorih, ki so namenjeni trgovini na drobno. Če mora kdo odgovarjati za prekršek, potem je to rimska tvrdka Genepesca, ki je Donaggiu poslala blago v zaprtih konzervah. Pripomniti je treba, da je Višji zdravstveni inštitut že izjavil, da je borova kislina škodljiva za zdravje.

Sodnik je oprostil Donaggia, ker ni zagrešil pripisanega mu dejanja.

***

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Rosano, tožilec Ballarini, zapisnikar Strippoli, obramba Poillucci) se je zagovarjal včeraj 35-letni Andrea Castro iz Ul. Fabio Severo 57, ki je bil obtožen, da je 13. junija 1960 povzročil lažje telesne poškodbe 34-letnemu Paolu Rizzi iz Ul. Trevisani 3.

Castru je 12. oktobra lani sodil tržaški pretor, ki ga je spoznal za krivega ter ga obsodil na 50.000 lir globe, na povračilo sodnijskih stroškov ter na izplačilo 25.000 lir za stroške zasebne stranke.

Proti tej razsodbi se je Rizza pritožil, toda medtem sta se stranki pobotali. Zato so kazenski sodniki včeraj sklenili, da ne bodo uvedli kazenskega postopka. Sodnijske stroške pa bo moral plačati Rizza sam.

Nesreča za katero gre, se je pripetila na vogalu ulic Sv. Frančiška in Palestrina. Castro je z avtom «Volkswagen» trčil v «Fiat 1100-103», ki ga je šofiral Rizza. Slednji se je pobil po ramenu ter se je moral zdraviti približno mesec dni.

***

Pred istim sodnikom se je zagovarjal tudi 22-letni Claudio Caramia, katerega so obtožili, da je povzročil razne telesne poškodbe 58-letnemu Francescu Samitzu iz Ulice Flavia 8.

Caramia je uslužben kot sprevodnik pri Acegatu. 12. septembra 1959 ob 23. uri je prišlo na Trgu Sv. Jakoba do lažje nesreče. Ko je Samitz vstopil v filobus, da bi se peljal domov, je Caramia prehitro zaprl vrata, ki so Samitzu stisnila nekaj prstov. V juniju lani je Caramii sodil tržaški pretor, ki ga je spoznal za krivega ter ga obsodil na 26.667 lir globe. Kazen je bila pogojna in ni bila vpisana v kazenski list. Prizivni sodniki pa so včeraj Caramio oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

—«»—

Slabost na delu

Včeraj dopoldne je 41-letni Karlo Marsi-Marsič iz Boršta št. 13 kopal jarek v industrijskem pristanišču, pa mu je nenadoma postalo slabo in se je zgrudil. Pri tem se je močno udaril po glavi, zgubil je spomin in dobil pretres možganov. Njegovi delovni tovariši so mu takoj priskočili na pomoč, nato pa so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrološki oddelek. Pravijo, da bo okreval v treh tednih.

—«»—

Zigaina v «La Cavana»

V umetnostni galeriji «La Cavana» se danes zaključi razstava slovenskega kiparja Draga Tršarja, ki je vzbudila v tržaških umetniških krogih zelo veliko zanimanje.

Jutri, v četrtek 5. aprila ob 18.30, bo v istih prostorih otvoritev osebne razstave najnovejših gvašev slikarja Giuseppa Zigaina. Zigaina je že zelo uveljavljen umetnik v krajevnem in državnem merilu. Njegov poslednji velik uspeh predstavlja nagrada razstavne kritike v Riminiju.

izleti

Izlet k Plitvičkim jezerom

SPDT priredi v dneh 22. in 23. aprila izlet k Plitvičkim jezerom. Potreben je potni list. Prijave v Ul. Geppa 9 samo do 8. aprila.

Planinsko-orientacijski pohod

SPDT priredi v nedeljo dne 8. aprila v dopoldanskih urah planinsko-orientacijski pohod v ekipah. Vabljena društva in skupine.

razna obvestila

Slovenski akademski klub «Jadran» priredi danes 4. aprila ob 20.30 v Ul. Geppa 9-I. predavanje o vlogi SDZ v življenju slovenske manjšine na Tržaškem. Predaval bo dr. Branko Agnelletto. — Vabljeni vsi Slovenci.

***

Predavanje SPDT

SPDT priredi v četrtek 12. t. m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9 planinsko predavanje. Predava dr. Dorče Sardoč o «Gorah in hribih».

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Alla Redenzione Trg Garibaldi 5; Benussi, Ul. Cavana 11; Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1; Ravasini, Trg Libertà 6; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. I-

GLEDALIŠČA in KINO

Slovensko gledališče v Trstu

priredi v četrtek, 5. t. m. ob 20.30 v **Prosvetnem domu «Albert Sirk» v Križu** komedijo D. Fòja

«Arhangeli in avtomati»

Prevedla: Lelia Rehar-Sancin
Scenograf: Jože Cesar
Kostumograf: Ružica Fanelli
Glasba: Fiorenzo Carpi
REŽISER: Anton MARTI

Predprodaja vstopnic v cvetličarni pri Danilj od srede, 4. t. m. dalje.

MESTNO GLEDALIŠCE LJUBLJANA

gostuje v okviru Slovenskega gledališča iz Trsta v soboto, 7. aprila ob 21. uri v tržaškem Avditoriju z igro

Leslie Stevensa

ZAKONSKI VRTILJAK

Prevedla: Maila Golobova
Scenograf: Arh. Sveta Jovanovič
Kostumi: Valči Ilovarjeva
REŽISER: **Igor Pretnar**

PONOVITEV V AVDITORIJU V NEDELJO, 8. aprila ob 17. uri

Predprodaja vstopnic od petka, 6. aprila dalje v Tržaški knjigarni ter eno uro pred pričetkom predstav v baru Moscolin (nasproti Avditorija).

PROSVETNO DRUSTVO PROSEK - KONTOVEL

uprizori v nedeljo, 8. aprila ob 17. uri v dvorani na Kontovelu dramo v dveh dejanjih

Petra Petroviča

KLIC ZEMLJE

Režira Jožko Lukeš

Igra je prenesena v domače okolje in narečje.

Vljudno vabljeni!

VERDI

Danes ob 20.30 za red C v parterju in na balkonih ter za red A na galerijah in stojiščih, zadnja predstava Donizettijeve opere «Don Pasquale». Dirigira Francesco Molinari-Pradelli.

V petek za red C v vseh prostorih tretja predstava Verdijeve opere «Otello» z istimi nastopajočimi kot pri prejšnjih predstavah. Dirigira Francesco Molinari-Pradelli.

Nadaljuje se prodaja vstopnic.

Spomladanska simfonična sezona v gledališču Verdi

Pri gledališki blagajni so se začela abonmajska naročila za spomladansko simfonično sezono 1962, ki se bo začela v četrtek 12. t.m. ob 21. uri s prvim koncertom orkestra tržaške filharmonije pod vodstvom dirigenta Ferdinanda Previtalija.

TEATRO NUOVO

Danes gostuje Tržaško stalno gledališče v Tržiču s komedijo «Harlekin, sluga dveh gospodarjev».

Jutri ob 20.45 21. in predzadnja uprizoritev Squarzinove komedije «Tri četrtine meseca». — Znižane cene.

včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 3. aprila 1962 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 13 oseb

UMRLI SO: 86-letna Filomena Fornasaro vd. Benedetti, 85-letni Osvaldo Bianchini, 79-letna Santa Zagar vd. Ceglar, 70-letni Pietro De Nicola, 78-letni Giacomo Flego, 74-letna Maria Blason por. Kočevar, 59-letna Giorgia Salich vd. Lucci, 65-letni Carlo Stocca, 87-letni Antonio Degrassi, 59-letni Carlo Digiovanni, 55-letni Francesco Furlan, 67-letni Nicolo Peri, 57-letni Ottaviano de Manzano, 90-letni Michele Vicentin, 76-letni Germano Silleni, 78-letna Italia Apollonio, 61-letna Dora Polacco por. Bellaudi, 76-letni Giusto Miot.

KINO

Nazionale 15.00 «Senilità» (Senilità), Claudia Cardinale. — Prepovedano mladini.
Fenice 15.00 «Trije proti vsem» (Tre contro tutti). Technicolor. Frank Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis ml.
Excelsior 16.00 «Mačkina senca» (L'ombra del gatto).
Grattacielo 16.00 «Ena, dve, tri» (Uno due tre). Nova kipeča komedija Billyja Wilderja.
Arcobaleno 16.00 «Stirje glasniki Apokalipse» (I quattro Cavalieri dell'Apocalisse). Metrocolor. Glen Ford, Ingrid Thulin.
Supercinema 16.00 «Plešiva skupaj twist» (Balliamo insieme il twist). Adriano Celentano.
Alabarda 16.00 «Italijanke in ljubezen» (Le italiane e l'amore). Zavattinijev film. Prepovedano mladini.
Aurora 16.30 «Idol žensk» (Ljudolo delle donne).
Cristallo 16.00 «Razporoka po italijansko» (Divorzio all'italiana). Marcello Mastroianni. — Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.30 «Da, gospod general» (Si signor generale). — Kirk Douglas.
Capitol 16.00 «Novi angeli» (I nuovi angeli). Prepovedano mladini.
Impero 16.30 «Napad sto in enega» (La carica del cento e uno).
Italia 16.00 «Cenjena družba» (L'onorata società). R. Schlitzino, D. Modugno. Prepovedano mladini.
Massimo 16.00 «Zmagoslavje Macista» (Il trionfo di Maciste). Technicolor. Kirk Morris. Zadnji dan.
Moderno 16.00 «Pustolovščina Hichimma» (L'avventura di Hichimm). — Technicolor. Tony Randall.
Astoria 16.00 «Morilec je pred vrati» (L'assassino è alla porta). G. Baber.
Astra 16.30 «Steza slonov» (La pista degli elefanti).
Vittorio Veneto 15.30 «Bitka pri Alamu» (La battaglia di Alamo). Technicolor. John Wayne, Richard Widmark.
Ideale 16.00 «Zarota Montecristo» (La congiura di Montecristo).
Marconi 16.00 «Eichmann, zlodejev morilec» (Eichmann il boia carcario del diavolo). Prepovedano mladini.
Abbazia 16.00 «Jetniki veselja» (I forzati del piacere). Technicolor. Mora Laine.
Odeon 16.00 «Kozaki». Technicolor. Edmund Purdom.
Skedenj 16.00 «Veliki ribič» (Il grande pescatore). Technicolor.

darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Valerije Silove darujejo člani Slovenskega gledališča v Trstu tisoč lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Pertot darujeta Zora Pečar in Lelja Gombač 000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob Adolfa Vatte daruje Zora Cok 500 lir za Dijaško Matico.

mali oglasi

GOSPODINJSKO POMOČNICO iščem od 8. do 15. ure. Telefonirati na 37-338.

SLOVENSKA DRUŽINA išče nujno pomočnico od 8. do 15. ure. Nedelje proste. Tel. 44-371.

SOFERJA za težke kamione iščem. Tel. 90-812.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 4. t. m. ob 19.30 barvni film:

ŠTIRJE NEMIRNI MRLIČI

(Quattro morti irrequieti)

Igrajo: CRAWFORD in C. TREVOR

Kino ROSANDRA - Boljunec

predvaja danes 4. t. m. ob 19.30 film:

«Blazni diktator»

(Ditatore folle)

Tragična zgodba moža, ki je povzročil zadnjo svetovno vojno.

Kino na Opčinah

predvaja danes 4. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

REVOLUCIONARNI SIMPTOMI «ZELENEGA KONTINENTA»

Frondizi nujna žrtev lastne nedoslednosti

Kako si je argentinski predsednik sam postavil past, ki se je vanjo ujel Absolutna nadoblast vojske - Desnica na pohodu v državah Latinske Amerike

Vojaški voditelji Argentine so smatrali torej za najprimerneje, da na mesto odstavljenega predsednika Frondizi-ja postavijo dosedanjega predsednika argentinskega senata, s čimer je Jose Maria Guido postal začasni predsednik Argentine in se je tako s pomočjo zanimive formule o «ustavni ustavnosti» trenutno rešila formalna plat argentinske krize. Zakaj, Frondizi v resnici doslej še ni bil podal ostavke — in če jo bo, bo to storil samo pod izredno močnim pritiskom — zaradi česar je Guidov prihod na državno krmilo dejansko protiustavno dejanje, čeprav je v ustavi predvideno, da v primeru ostavke predsednika avtomatično prevzame oblast predsednik senata, da bi v času treh mesecev razpisal nove predsedniške volitve.

Vtem ko se je Guido po daljšem obotavljanju navsezadnje vendarle podal v tako imenovano «Rožnato palačo», sedež argentinske vlade in državnega predsednika, se Arturo Frondizi nahaja kot ujetnik vojaških voditeljev na otoku Martin Garcia, ob ustju reke Rio Plata, pred samim Buenos Airesom. Trenutno vojaški voditelji in skrajna desnica slavijo zmago nad voljo ljudstva, izraženo z zmago peronistov na zadnjih volitvah pred nekaj več kot dvema tednoma. Ta zmaga ni bila, seveda, nič drugega kot izraz skrajnega nezadovoljstva večine Argentincev nad Frondizijevo politiko in njegovim stalnim popuščanjem onim istim generalom ter admiralom, ki so ga zdaj odstavili.

Tako se je zdaj, vsaj na videz, končala prva faza te krize, kar se pa tiče njenega nadaljnjega razvoja, je videti, kot bi se Argentina tokrat nahajala na samem robu nekega kaosa in negotovosti, ki ne obetata dobrega. Celo najhujšega ni moč izključiti. Hkrati pa postaja vse bolj jasno, kaj se je pravzaprav zgodilo z Arturom Frondizijem, ki ga vsi, prijatelji in nasprotniki, smatrajo za enega najsposobnejših politikov Latinske Amerike. V kratkem povedano, njegov politični položaj se je enostavno iz dneva v dan bolj krhal, vse dokler ni od tiste osnove, na katero bi edinole bil lahko oprl oblast in vlado, ostalo ničesar več.

Frondizi je prišel na čelo Argentine, zahvaljujoč svojemu programu in podpori dveh milijonov peronističnih glasov, tako da je pred štirimi leti zmagal s štirimi in pol milijona glasov. Nekoč ga je nekdo označil za «trezneniškega konservativca», v čemer je bilo kar precej resnice, čeprav je bil njegov program izrecno napreden. V resnici je bil Frondizi nosilec politike nacionalne industrijske buržoazije in mestnih srednjih slojev, v tem ko so po drugi strani postali zemljiški veleposestniki, cerkev in vojska njegovi izrecni nasprotniki.

V času, ko je bil na oblasti, je Frondizi — izložen pritisku in nezaupanju vojaških voditeljev na eni in čedalje glasnejšim zahtevam množic, da začne z izvajanjem svojega programa, na drugi strani je skušal taktizirati tako, da je množice in peroniste strahoma z generali, generale pa z množicami in revolucijo, do katere da bo prišlo v primeru, da bi oni poskušali z drastičnim udarom. Tako je kriza sledila kriza, generali so vse bolj pritiskali, Frondizi je čedalje bolj popuščal desnici in tujemu kapitalu, s čimer se ni le izneveril lastnemu programu, ampak se hkrati tudi oddaljil od množic, ki mu bile vse manj pripravljene da podpirati, posebno zadnje leto, ko se je gospodarski položaj naravnost katastrofalno poslabšal. In končno se je ves proces končal tako, kot je pravzaprav moral konec: razočarane množice so obrnile vstran od Frondizija in so glasovale za peronizem, glavno opozicijsko silo, vojaški voditelji pa so se odločili, da takšnega volilnega rezultata ne priznajo.

Frondizi je izgubil zaupanje Argentincev, ni si pa po drugi strani celo s svojo malone popolno predajo zagotovil zaupanja generalov, ker so se ti bali njegovega paktiranja s peronisti. Tako je Frondizi ostal osamljen in zapuščen od vseh, nakar ga generalom in admiralom ni bilo težko likvidirati.

Vsa Latinska Amerika z napetostjo sledi razvoju dogodkov v Argentini, obenem pa si z nemanjšim interesom postavlja tudi vprašanje, kakšne neki bodo njene posledice v okviru kontinentalnega razvoja. Obstaja nekakšno splošno mnenje, da se situacija v tem delu sveta naglo zaostruje in da so dogodki v Argentini samo eden simptomov nekega splošnega poslabšanja položaja. Zakaj, argentinske dogodke je treba gledati skozi prizmo njihove neposredne povezanosti s še drugimi znaki vsesplošnega nezadovoljstva, ki so zadnje dni še posebno značilni v razvoju «zelenega kontinenta».

Nesporno dejstvo je, da se že nekaj mesecev sem, posebno pa po konferenci v Punta del Este, desničarske sile Latinske Amerike pripravljajo na generalno ofenzivo proti zahtevam ljudskih množic po reformah in neodvisnosti, pri čimer je reakcija trdno odločena, da se z vsemi sredstvi postavi proti takšnemu razvoju, ki bi ogrozil njene pozicije. Seveda se na tak način nasprotja še poglabljajo, ne pa da bi se našel način za rešitev teh vprašanj.

Sicer pa časniške vesti same najbolj nazorno ilustrirajo omenjeno zaostrovanje prilik v Latinski Ameriki. V Gvatemali se vodijo gverilski boji in se vrše velike demonstracije proti represalijam tamkajšnjega desničarskega režima. Iz Mehike prihajajo vesti o čedalje močnejšem pritisku, ki ga desnica vrši na vlado Lopeza Mateosa. V Ekvadorju je vlada, pod pritiskom vojaških krogov, ki zahtevajo prekinitev stikov s Kubo in ostrejše mere proti ekvadorski levici, podala predsedniku Arosemeni ostavko. Tudi za predsednika Betancourta v Venezueli postaja položaj vse bolj kritičen, posebno odkar je s popuščanjem desnici prišel v spor s skrajno levico in so se v deželi poleg tega pojavile še gverilske skupine. Desničarske sile v Peruju in Kolumbiji se na vse pretege trudijo, da bi svojo oblast in interese obvarovale pred zahtevami ljudstva. Da ne omenjamo pritiska, ki ga desnica vrši v Braziliji, kjer je Quadrosov povratek spet poživil že tako živahno politično sceno.

Tradicionalne vladajoče skupine v državah Latinske Amerike in politična desnica niso nikakor pripravljene odpovedati se oblasti in svojim privilegijem, da bi se tako kaj rešilo v prid ljudstvu. Vtem pa delovni ljudje v vseh teh državah iz dneva v dan glasneje zahtevajo naglih in odločnih rešitev, pa bodo, se zdi, če ne bo drugače, segli tudi po najbolj radikalnih sredstvih, da si zagotove to, kar smatrajo za svojo prvo potrebo: demokratizacijo političnih institucij, resnično nacionalno neodvisnost in ustrezno ekonomsko pravičnost.

V Alžiriji še ni miru...

Po prenehanju ognja, so ultraški uporniki spremenili Bab el Ued, evropski del Alžira, v svoje oporišče. Vojska in policija sta ta del mesta blokirali ter ga očistili od ultrasov. Na sliki: motorizirane enote v Bab el Uedu

Iz umetnostnih galerij

Kolektivna štirinajstih v «Moncenisiu»

V baru «Moncenisio» so otvorili razstavo štirinajstih tržaških slikarjev. Nje višina je v splošnem umetniško zadovoljiva, toda obremenjuje jo negativno dejstvo, da skoro vse razstavljavce srečujemo poslednje čase povezane na mnogih skupnih razstavah, kar zmanjšuje neposredno svežino novosti te prireditve.

Sta tu sicer manj znani Zenari in, četudi redko razstavljajoči a upoštevani Lannes.

Od štirinajstih slikarjev so le štirje figurativni, ker se nam Bertini sedaj predstavlja z dobro a že jako abstraktirajočo podobo poimenovano «Industrijska luka». Dobro se postavljata tudi Devetta z beneško pokrajino in Guacci z nadrealistično navdahnjenim ekspresionizmom slike, ki kaže pogled na hiše mimo štirih cvetličnih loncev.

Brumattijev Kras z vasjo bi bil še boljši v ugodnejši postavitvi, a je potisnjen v stran kot slikar sam v tem nemirnem svetu. Zato pa je kar na vodilnem mestu Palčič z dognano izvršeno sliko snovnostne obdelave, ki jo gradi na učinkih rjaste pločevine in okroglih kamenčkov. Ta naš mladi slikar-samouk, katerega skok v informalni tok nas je verjetno prikrajšal za marsikateri pristno umetniški užitek, ki se je nakazoval v razvoju njegovega figuralnega slikanja, si je nenavadno hitro asimiliral bistvo informalne izraznosti, tako, da jo sedaj s svojo iznajdljivostjo že precej osebno preustvarja. Druguje mu Coloni s sliko, ki se v njemu lastnem znakovnem oblikovanju že nekoliko loči od onih z jesenske razstave.

Tudi mladi Chersicla izpada tokrat skladneje barvit z lončeno-rdečkastim podbarvanjem, ki ga prekriva zelenemu volku slična patina, v katero so globoko včrtane surove ornamentacije. Pri Moretti-ju sicer opažamo, da se razvija v svoji glavničasto izpeljani izraznosti, a to preneodločno, nasprotno, pa se nam udarno predstavlja Ukmar s podolgovato podobo, naslikano s sivo in modrikasto-rjavo ubranimi prehodi motnih barv. Je to gotovo njegovo najboljše delo iz dobe poslednje preusmeritve.

Črno-siva, turobno izzvenevajoča snovnost Sirceljeve slike pa nam morda podaja trenutno težko fazo njegove življenjske poti, a o Ponteju bi dejali, da je v njegovem Krasu pogodil sožitje odmirajoče jeseni s hladno belino mineralnega sveta. Končno je tu še Černetov kipec «Kraški petelinček», v katerem je trpeče občuteno podana usoda nebogljenega bitja.

M. B.

V Rusiji in Angliji so začeli uporabljati hipnozo za kadilce, ki se hočejo odvaditi kajenja. Na sliki: skupina pacientov v neki kliniki Harley Streeta

ŠE PRED SEZONO BO IZROČENA PROMETU

Nova avtomobilska cesta med Firencami in morjem

Gre za 59 km ceste, ki pa ima izredno velik promet, saj je šlo lani na tej relaciji nad pet milijonov avtomobilov - Stroški za gradnjo znašajo 20 milijard lir

Tik pred letošnjo turistično sezono in sicer 3. junija bodo izročili svojemu namenu novo avtomobilsko cesto med Firenzami in morjem. Pravzaprav bodo izročili prometu drugi trakt te avtomobilske ceste, kajti en trakt je bil že dolgo v rabi. Hkrati bodo ob tem izročili svojemu namenu tudi poslopje, v katerem bo imela sedež družba, ki upravlja italijansko avtomobilsko cesto, ki nosi ime «avtomobilska cesta sonca». Tej svečanosti bo prisostvoval verjetno tudi sam predsednik republike.

O gradnji ali točneje o zadnjih delih na avtomobilski cesti med Firenzami in morjem je odvetnik Ezio Donatini dal sledečo izjavo in podatke:

«Avtomobilska cesta med Firenzami in morjem je dolgo let nosila prvenstvo najdaljše avtomobilske ceste v Italiji (80 km) ter prvenstvo najmodernejše tovrstne ceste, saj je bila široka 8 metrov in ob obeh straneh imela še širši stezi. Toda hkrati se je ta cesta bližala tudi drugemu, ne preveč prijetnemu prvenstvu, namreč temu, da je bila najbolj nevarna cesta v Italiji, kar so potrjevali tudi statistični podatki o prometnih nesrečah. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da se zgradi še drugo cestišče in ustrezna pogodba je bila podpisana 29. aprila 1959. To je bilo nujno zaradi dejstva, ker se je avtomobilski promet na tej relaciji tako naglo večal, da je leta 1961 po že omenjeni cesti šlo 5.272.000 avtomobilov, kar je bilo mnogo preveč, kot cesta zmore.»

Z novimi deli bo cesta med Firenzami in morjem postala enaka in enakovredna avtomobilski cesti sonca in bo torej imela štiri vozišča, ki bodo med seboj ločena. Nadalje bo ob straneh imela še stranska postajališča od treh metrov. Cesta bo razsvetljena z najmodernejšimi napravami, hkrati pa bo policijska služba ves čas nadzorovala promet.

Toda avtomobilska cesta med Firenzami in morjem ne bo samo cesta za k morju, pač pa bo priključena avtomobilski cesti sonca in bo služila kot zbirni kanal za razbremenjevanje tovornega prometa za vso Toscano. Da bi se ta promet čim bolj naglo in uspešno odvijal in da bi vzdrževanje ceste bilo čim bolj ekonomično, so uvedli novi sistem tako imenovane avtomobilske ceste «odprtega tipa» s postajališči v Barrieri, z vozlišči v Pratu, Montecatiniju in Lucci ter s povezavami v Pistoii, Chiesini Uzzanese, Alto Pascio in Capannori. Vse to bo voznikom omogočilo, da bodo čim bolje izkoristili čas in da bi ne prihajalo do zastoja pri vstopu na avtomobilsko cesto. Seveda vse te rešitve ne bodo povsem izločile zastojev v poletnih mesecih.

Seveda so ta dela terjala ogromno stroškov, kajti komaj 59 km ceste bo ob zaključku del stalo 20 milijard lir. Vzdolž nove ceste sta bila zgrajena dva viadukta in sicer eden čez reko Serpio, ki je dolg 500 m. Nadalje so morali izkopati predor v Serravalle, ki je dolg 395 m. Na srečo so mogli vsa ta dela opravljati ne da bi prekinili sedanji promet.

Navedli bomo še nekaj podatkov, ki nam bodo prikazali, kolikšno delo je bilo za to potrebno: 541 delavcev je pri dosedanjih delih opravilo 537.000 delovnih dni, 42 tehnikov in uradnikov pa je opravilo 42.862 delovnih dni. Pri odprtem izkopu so izkopali, 744.000 kub. m materiala, v predoru pa 40.000 kub. m materiala. Uporabili so 2.813.000 kub. m raznega gradbenega materiala, 300.000 kub. m materiala za samo cestišče, 172.000 kub. m gramoza in 35.000 kub. m prednapetega železobetona, 33.000 stotov železnih cevi, nasuli pa so skoraj dva milijona kvadratnih metrov cestišča itd., itd..

Na križišču z avtomobilsko cesto sonca, v Peretoli, kjer se ta povezuje z novo cesto med Firenzami in morjem je bila dograjena palača, kjer bo sedež predsedstva in vodstva družbe, ki ima v zakupu italijanske avtomobilske ceste. Gre za palačo, ki je skoraj dve sto metrov dolga in trideset metrov široka in se dviga v dve nadstropji. Ob obeh straneh sta dva velika bazena, ki bosta služila za kondicionirano temperaturo v palači. V palači, za katero je napravil načrt arhitekt Pagnoni, bo 62 uradov, konferenčna soba ter mekanografski center. Gradnja te palače je stala 350 milijonov lir, mekanografski center je stal 300 milijonov, kamor pa niso všteti stroški za nakup elektronskega računskega stroja.

Vzdolž ceste bo voznikom na razpolago šest servisnih postaj in sicer pet bencinskih postaj, na eni pa bo tudi okrepčevalnica. Slednjo bodo zgradili blizu Seravalle.

TEORIJE, UGOTOVITVE, NAPOVEDI IN KONKRETNI PRIMERI

Povprečna življenjska doba se bo podaljšala na 150 let

Razmerje med dobo rasti in življenjsko dobo - Najbolj znani primeri visokih starosti - Starost, toda ne za vsako ceno - Kaj meni sovjetski znanstvenik

Povprečna življenjska doba človeka se je močno podaljšala in v nekaterih državah, kot na pr. na Svedskem, živeje ljudje v povprečju že okoli 70 let. In vendar je to visoko povprečje še daleč od tega, kar bi lahko bilo. Tako imenovani Buffonov zakon pravi, da je življenjska doba sesalcev šestkrat tako dolga kot znaša njihova razvojna doba. Ker je znano, da človek raste dvajset let, pomeni da bi človek moral živeti v povprečju 120 let. Da je to možno, imamo celo vrsto primerov, ki potrjujejo tudi Hallerjevo teorijo ,po kateri je človek med sesalci tisto bitje, ali, kot Haller pravi, tista žival, ki v povprečju najdlje živi. Sicer pa bomo navedli nekaj primerov, ki jih znanost ugotavlja kot resnične in ki nam dokazujejo, koliko more človek živeti.

Thomas Parr je živel 152 let. Henrik Yenkin je dosegel celo 160 let. Ko je Garrington pri 160 letih umrl, je zapustil komaj devetletnega sina, vtem ko je njegov starejši sin imel 108 let.

Prof. Weissmann, ki je proučeval življenjsko dobo tudi z zoološkega vidika, je prišel do ugotovitve, da je dolgost življenja odvisna tudi od velikosti telesa, od življenjskih elementov in od raznih drugih elementov. Glede tega je prof. Weissmann rekel, da je človek glede tega v priviligiranem položaju. Kot primer glede tega je navedel kanonika Isaaca iz Lucerna v Svici, ki je umrl pri starosti 186 let, nadalje nekega madžarskega škofa, nekega škotskega prelata in nekega hrvaškega kmeta, ki so dočakali 185 let. Znanstvenik Lukasz navaja tudi nekega kmeta iz Temeswara na Madžarskem, ki je doživel starost 186 let in ob smrti zapustil 155 in 97 let stara sinova.

Še nekaj primerov, ki govore v prid gornjim teorijam: Prof. Graves navaja v svoji študiji, da je neka Marija Geruch dobila nove zobe, ko ji je bilo 110 let, Petru Bryandu pa so zrasli novi zobje pri 117 letih, dočim je neka Watermorth pri 80 letih ponovno pridobila vid, ki ga je bila že izgubila. Dane Drakenberg je doživel 146 let in se pri 111 letih ponovno oženil s 60 let staro žensko. Sicer se je, kot trdijo, zagledal v neko mlado, komaj 18 let staro dekle, «zadovoljiti» pa se je moral s 60-letno žensko.

Peter Albrecht, ki je doživel 161 let, se je pri 80 letih ponovno oženil in z drugo ženo imel nadaljnjih sedem sinov. Baron Baravicino de Cappellis iz Merana je doživel 104 leta. V svojem dolgem življenju se je štirikrat oženil in je imel zelo veliko otrok. Ko se je četrtič oženil, je bil star 84 let. In ko je ob smrti zapustil četrto ženo, je bila ta noseča. Morda bi kdo mogel reči, da mu četrta žena ni bila kdo ve kako zvesta, toda raztelesenje 104 let starega moža je dokazalo, da je bil mož pri vseh svojih življenjskih močeh.

Sicer pa smo pred časom pisali o posebnem pojavu v gorskem predelu ob Črnem morju v Sovjetski zvezi, kjer živi celo naselje izredno starih ljudi. Tu imajo celo pevski zbor, katerega sestavljajo samo stoletni starčki. V Sovjetski zvezi so leta 1959 pri ljudskem štetju ugotovili, da je bilo tedaj v Sovjetski zvezi nad 21.000 oseb, ki so bile nad sto let stare. Podrobni podatki o teh Matuzalemih povedo, da je 4.436 teh starčkov živelo v mestih, 17.272 pa na podeželju. Nadalje, da je od omenjenih 21.000 starčkov bilo 16.276 žensk, 5.432 pa moških. Nadaljnji podatki: 13.350 je bilo starih od 100 do 104 leta, 4.183 od 105 do 109 let, 1.334 od 110 do 114, 532 od 115 do 119 in 592 pa od 120 do 150 let. K tem je treba dodati še 1.667 nad sto let starih ljudi, za katere pa niso mogli ugotoviti točnega leta rojstva.

Za trenutek se bomo še ustavili v Sovjetski zvezi in sicer pri slovitem sovjetskem znanstveniku Vladimiru Denikovu, ki se je proslavil s presajanjem organov z ene živali na drugo. Ta znani sovjetski znanstvenik je zatrdil, da bo že v prihodnjem stoletju povprečna življenjska doba od 150 do 200 let. Se več, ko bodo pri posameznikih nekateri organi odpovedali, jim jih bodo enostavno presadili.

Vsakomur, ki se količkaj zanima za tovrstne pojave, bo jasno, da se je življenjska doba v zadnjih desetletjih naglo podaljšala, da pa je bolj malo onih «častitljivih starčkov», oziroma stark, ki po določeni dobi žive polno življenje, to se pravi, da niso svojim in okolici v breme. In vendar nam že stara zgodovina pravi, da to ni nujnost. Cela vrsta je velikih mož v stari in novejši zgodovini, ki so tudi v najvišji starosti bili življenjsko močni in ustvarjalni: Zgodovina nam pravi na pr., da je Epimenides s Krete pri svojih sto letih očaral mlade ljudi s svojo brihtnostjo. Theofrates je pri sto letih starosti še vedno poučeval. Isto bi mogli reči za Pitagoro, za Diogenesa, za Solona in za še koga drugega iz one daljne dobe, ki so tudi pri 90 letih starosti poučevali ali razmišljali in si svoje filozofske teze beležili.

Slovita umetnika Michelangelo in Tizian sta ustvarjala še pri 90 letih starosti, Verdijev «Falstaff» pa je nastal, ko je bilo skladatelju 80 let. Sicer pa vzemimo tudi nekaj sodobnikov v poštev, kot na primer Picassa, ki pri svojih obilnih 80 letih nenehno ustvarja, Adenauerja, ki pri svojih 86 letih vodi petdesetmilijonsko državo, Winstona Churchilla, ki pri prav tolikšni starosti še vedno sedi v britanskem parlamentu, itd.

V zvezi s tem so se pojavile drzne trditve, da bo nekoč človek obvezno delal do svojega 75. leta [illegible] to se pravi, da ne bo [illegible] v pokoj pri 60 letih, kot danes, pač pa da bo svojo delovno dobo podaljšal za nadaljnjih petnajst let. Resnici na ljubo je treba dodati, da prihaja iz istih vrst tudi zahteva, naj bi se v bodoče človeku omogočilo, da bi v svoji polni življenjski [illegible] manj delal, da bi se njegova delovna sposobnost ne izčrpala prenaglo.

Toda to še ne bo dovolj. Če bo človek hotel zares po tej poti, če bo namreč hotel povprečno življenjsko dobo krepko podaljšati, bo moral ubrati vse boljšo pot in glede tega so važne higiena, prehrana, način življenja in še marsikaj. Ob tem pa bi bilo vredno dodati še to, kar sta biologija in fiziologija že dokazali: Biološki zakon pravi, da čim bolj naglo neko bitje raste, tem prej usahne. Brzina v rasti nujno vodi k ošibitvi. Zato je na pr. zgrešeno otroka rediti s kravjim mlekom in ne s materinim mlekom. Kravje mleko povzroči naglo rast, pač po zakonu, da tele svojo težo podvoji v 47 dneh, dočim otrok v normalnih razmerah potrebuje 150 dni, da podvoji svojo težo. Priroda je poskrbela, da se vsak razvija po svojih bioloških zakonih in tega bi se moral človek držati.

Sicer bi mogli navesti še celo vrsto zanimivih elementov, ki govore o tem, predvsem o higieni in prehrani, o alkoholu in tobaku, kar vse vpliva na dolgost življenja, vendar smo v gornjem navedli že dovolj konkretnih podatkov in tez, ki jih bo pa morala šele bodočnost potrditi ali ovreči.

Ob tem pa se nujno postavlja vprašanje: že sedanje podaljšanje povprečne življenjske dobe spravlja nekatere sociologe v skrb, kam s tolikšno množico ljudi, za katere na Zemlji da ne bo dovolj kruha. Če pa bi se življenjska doba zares tako podaljšala, kam s tolikšno množico? Odgovor na to daje neki sovjetski sociolog, ki pravi, da se bo z razvojem življenja tudi prirodni prirastek skrčil in to do tolikšne mere, da na Zemlji ne bo nikoli premalo kruha.

PREJELI SMO

Mladika. Izdaja in urejuje uredniški odbor. Leto VI., št. 3. Marec 1962. Trst.

Rivista di letterature moderne e comparate. Volume 14. Fascicolo 3. Settembre 1961. Sansoni. Firenze.

Libri e riviste d'Italia. Rassegna bibliografica mensile. N. 144. Anno XIV. Febbraio 1962. Presidenza del Consiglio dei Ministri. Roma.

Novi svet. L. 25. št. 1. Januar-februar 1962. Chicago.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V poslu glejte, da čimprej popravite neko nehote storjeno napako vašega prijatelja. Prijeten večer v družinskem krogu. Zdravje dobro.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Čas, ko vas uspeh v vašem delu, bo poste znali pravočasno uresničiti vaše zamisli. Skušajte z potrpežljivi in pokažite razumevanje do ljubljene osebe. Pazite na zdravje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Postavljen vam bo zanimiv predlog za sodelovanje, sprejmite ga. Pri ocenjevanju nekaterih vaše srčne zadeve boste pokazali veliko treznosti. Zdravje dobro.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Odločite se naglo, če si v poslu želite zagotoviti uspeh. Prijateljsko razumevanje vam bo pomagalo pozabiti nekatere družinske nevšečnosti. Duševna potrtost.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vaša vztrajnost in potrpežljivost bosta postavljeni na preizkušnjo, vendar boste premagali vse težave. Bodite umirjeni v pogovoru s prijatelji. Spremenljivo zdravje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Neprimeren dan za kakršno si bodi špekulacijo ali hazardno igro. Ne izgubite mirne krvi, čeprav vam bo storjena krivica. Zdravje dobro.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ne dopustite, da bi vam pesimizem pokvaril možnosti uspeha. Ne pripisujte važnosti temu, kar vam je bilo rečeno v trenutku jeze. Zdravje: občutljivo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) V poklicnem delu ne kažite preveč zgovornosti, ker bi vam to utegnilo pokvariti uspeh. Z vašo širokosrčnostjo boste poravnali star spor. Zdravje zelo dobro.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Pazite se pozabljivosti in ne zamudite sestankov. Neko novo prijateljstvo postaja za vas vsevdilj važnejše. Zdravje odlično.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne odkrivajte vaših načrtov in ne podcenjujte lastnosti vaših nasprotnikov, če želite ohraniti harmonijo v družini, ne bodite preočutljivi. Zdravje odlično.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zelo dobre možnosti uspeha za obrtnike in trgovce. Kovali boste načrte z osebo, ki jo ljubite. Nespremenjeno zdravje.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Pokažite se praktični in ne dovolite, da bi vas nasprotniki prekosili. Zanimivo srečanje, preživeli boste nepozabne ure z osebo, ki jo ljubite. Zdravje odlično.

RADIO TELEVIZIJA

Sreda, 4. aprila 1962

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih pesmi; 12.30 Za vsakogar nekaj 13.30 Harmonija zvokov in glasov; 17.20 Pesem in ples; 18.00 Slovenščina za Slovence; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Italijanski operni pevci: «Clara Petrella in Gigliola Frazzoni»; 19.00 Zdravstvena oddaja; 19.15 Glasbeni kaleidoskop; 20.00 Šport; 20.30 «Situacije», igra v treh dejanjih; 21.50 Johann Sebastian Bach: Cantata št. 212 za soliste, zbor in orkester. Antonio Veretti: Sedem grehov; nato: Melodije v polmraku.

Trst

12.25 Treija stran; 14.20 Prijatelj cvetja; 14.30 Mascagnijeva opera «Maske» — I. dejanje; 15.20 Franco Russo in njegov orkester; 15.30 Italijanski arhiv redkih skladb.

Koper

6.15 Jutranja glasba; 7.00 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 7.45 Tečaj italijanskega jezika; 8.00 Prenos RL; 12.00 Opoldanski koktajl; 12.45 Operne skladbe; 13.15 Kultura in umetnost; 13.40 Zabavni ritmi; 14.00 Odmevi iz Jugoslavije; 14.30 Za oddih in razvedrilo; 15.30 Zbor z učiteljišča v Tolminu; 16.00 Otroški kotiček; 16.30 Simfonični koncert; 17.40 Italijanski pevci; 18.00 Prenos RL; 19.00 Orkester Alfred Hause; 19.30 Prenos RL; 22.15 J. J. Johnson in Kay Winding; 22.35 De Call: Serenada za kitaro, flavto in violino; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Omnibus; 10.30 Radijska šola, nato nadaljevanje Omnibusa; 12.00 Najnovejše; 12.20 Glasbeni album; 13.30 Neapeljske pesmi; 15.30 Tečaj nemškega jezika; 15.55 Vreme na ital. morjih; 16.00 Program za najmlajše; 16.45 Mednarodna univerza Marconi; 17.20 «Koncert» 18.15 Radijski odvetnik; 18.30 Enotni razred; 19.30 Upodabljajoča umetnost; 20.00 Glasbeni album; 21.05 Politična tribuna; 22.50 Umetnost in slovstvo.

II. program

9.00 Jutranje vesti; 10.00 New York-Rim-New York; 11.00 Glasba za vas, ki delate; 14.00 Pino Calvi in Piero Umiliani; 15.00 Plošče; 15.15 Italijanske narodne pesmi; 16.00 Program ob štirih; 17.30 Radijska igra «Makedonski nocturno»; 18.35 Izbrani motivi; 20.30 Pesmi za Evropo; 21.45 Simfonični koncert.

III. program

17.00 Koncert, na programu Ghedini in Beethoven; 18.00 Pregled španske kulture; 18.30 Skrjabin in R. Strauss; 19.15 Ital. periodični tisk; 20.00 Vsakovečerni koncert; 21.30 Dvodejanka Samuela Becketta: «Srečni dnevi»; 23.00 Skladbe F. Couperina, Ph. Rameaua in O. Messiaena

Slovenija

5.00 Dobro jutro; 8.05 Zabavni kaleidoskop; 8.55 Pisani svet pravljic; 9.25 Pesem, ples in sonata Antonina Dvoraka; 10.15 Od tod in od ondod; 11.00 Srebotnjak: Glasba za godala; 11.15 Človek in zdravje; 11.25 Želimo vam dober tek; 12.05 Veseli planšarji 12.15 Kmetijski nasveti; 12.25 Melodije; 13.15 Obvestila; 13.30 Dvospevi iz Verdijevih oper 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 14.35 Jugoslovanski pevci; 15.20 Sibelius: Prva simfonija; 16.00 Vsak dan za vis; 17.05 Soferjem na poti; 17.50 Z orkestrom Raphaele; 18.00 Aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Dve zasedbi — navadna in nenavadna; 18.40 Britten: Interludij za harfo; 19.00 Obvestila; 19.05 Veliki zabavni orkestri; 20.30 Naš variete; 21.00 Menotti: Amelija gre na ples; 22.15 Po svetu jazza; 22.45: Glasbena medigra; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Konjović: Prvi godalni kvartet v d-molu; 23.45 Melodije za lahko noč.

Ital. televizija

8.30, 14.00, 15.00 in 15.15 Šola; 17.30 Program za najmlajše; 18.30 Dnevnik; 18.45 Nikoli ni prepozno; 19.15 Italijanski sprehodi; 19.15 Glasbeni carnet; 20.30 Dnevnik; 21.05 Politična tribuna; 22.05 Registriran športni dogodek; 23.40 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10 Mali koncert št. 2; 21.50 Dnevnik; 22.10 Deset minut z Vittoriom Congio; 22.20 TV igra: «Nevarna igra».

Jug. televizija

Evrovizija 14.55 Nogometna tekma Anglija-Avstrija; RTV Ljubljana 18.00 Palčica — TV slikanica; 18.10 Risani film; 18.20 Nasveti: Tabletomanija; 18.30 Sportna oddaja; 18.40 S kamero po Afriki — film; 19.05 Sodobna kirurgija — V. — Ortopedija; RTV Zagreb 18.00 Pionirski mozaik; 19.00 Jim iz džungle — film; RTV Ljubljana 19.30 TV obzornik; JRT 20.00 TV dnevnik; RTV Beograd; 20.20 Propagandna oddaja; 20.30 Dirka — zabavno-glasbena oddaja; RTV Zagreb 21.30 Portreti in srečanja; JRT 22.00 TV dnevnik.

Goriško-beneški dnevnik

Sestanek generalnih tajnikov trgovinskih zbornic

Zadnje priprave za sejem «Alpe-Adria» v Ljubljani

Iz Goriške bo razstavilo svoje blago sedem trgovcev

Včeraj dopoldne je bil na sedežu trgovinske zbornice v Gorici sestanek treh generalnih tajnikov trgovinskih zbornic iz Gorice, Trsta in Vidma. Goriško trgovinsko zbornico je na tem sestanku zastopal generalni tajnik dr. Candussi. Sestanek so sklicali z namenom, da proučijo nekatere podrobnosti v zvezi s sejmom «Alpe-Adrija», ki ga bodo prihodnji mesec otvorili na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in na katerem bodo razstavili svoje blago trgovci, industrijci in obrtniki Slovenije, obmejnih italijanskih pokrajin (tržaška, goriška in videmska pokrajina) ter Koroške. Generalni tajniki so proučili nekatere predloge, ki jih bodo predložili v proučitev predsednikom zbornic. Podrobnosti o tem sestanku nismo izvedeli in tudi nobenega tiskovnega sporočila ni trgovinska zbornica pripravila o njem.

Trije tajniki so se dogovorili, da bodo danes odpotovali v Ljubljano strokovnjaki treh trgovinskih zbornic in med njimi načelnik oddelka za zunanjo trgovino tržaške trgovinske zbornice dr. Maurel. V Ljubljani se bodo dogovorili s predstavniki Trgovinske zbornice Slovenije in Gospodarskega razstavišča o podrobnostih udeležbe tržaških, goriških in videmskih podjetij. Predvidevajo, da bodo o tem sestanku, odnosno o zaključkih, izdali obsežnejše uradno sporočilo.

Medtem se v krogih goriških trgovcev živahno razpravlja o bližnji gospodarski manifestaciji v Ljubljani. Zveza trgovcev goriške pokrajine, ki je povabila k sodelovanju vse svoje člane, je prejela odgovor sedmih trgovcev, ki bodo v Ljubljani razstavili svoje blago. Ni izključeno, da se bo priglasil še kdo. Razstavljavci iz Goriške so sami veliki trgovci, ki bodo odpeljali v Ljubljano električne gospodinjske stroje, najrazličnejše vrste televizijskih in radijskih aparatov in drugo blago.

Doslej je nerešeno samo vprašanje jamstva, da se bo prodano blago lahko izvozilo. Trgovce, ki bodo svoje blago razstavili, to vprašanje zelo zanima, ker hočejo vnaprej vedeti, če se jim bodo stroški, ki jih bodo imeli z razstavo, tudi finančno izplačali.

—«»—

Filmski večer na sedežu Prosvete

Včeraj zvečer je naš tržaški rojak Srečko Merlak predvajal na sedežu Slovenske prosvetne zveze v Gorici dva barvna filma, ki ju je posnel na Plitvičkih jezerih in pa v Bohinju. Prvi prikazuje naravne lepote, ki jih je ustvarila reka Korana s svojimi nešteti mi slapovi in jezeri. V tem čudovitem svetu je zgrajen najlepši hotel v Jugoslaviji, ki ga odlikujejo smele arhitektonske linije. Marsikdo izmed občinstva, ki se je v lepem številu odzvalo povabilu, je že obiskal Plitvička jezera in je ob gledanju filma lahko obujal spomine na prijeten izlet in doživetja med šumečimi slapovi.

Z drugim filmom nas je snemalec popeljal v Bohinjski kot, kjer so ravnokar imeli kmečko ohcet. Videli smo ženina, nevesto, mešetarja, «šrangarje» in toliko drugih nastopajočih oseb, vse oblečene v lepe gorenjske narodne noše, ki so ponazarjali star običaj, ki se zaradi prizadevnosti domače folklorne skupine ohranja in vsako leto privablja v Bohinj veliko število domačinov in tujcev.

Občni zbor podpornega društva

Podporno društvo za Goriško bo imelo svoj redni letni občni zbor v nedeljo 8. aprila ob 10. uri v prostorih Ljudske čitalnice v Gorici, Ulica Ascoli 1/I.

Odborniki bodo ob tej priliki podali poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Sledile bodo volitve novega odbora in slučajnosti. Odbor vabi ne samo člane, ampak tudi vse druge, ki se zanimajo za delovanje tega človekoljubnega društva, naj se udeležijo tega občnega zbora.

—«»—

Izlet na Logaršče

Slovensko planinsko društvo v Gorici organizira v nedeljo 8. t. m. celodnevni izlet na Logaršče.

Odhod z vlakom iz Nove Gorice ob 6.45 zjutraj do Mosta na Soči in od tu peš na Logaršče. Udeleženci se dobijo pred odhodom vlaka na postaji v Novi Gorici. Kosilo iz nahrbtnika. Zaradi evidence naj se udeleženci že prej prijavijo v tajništvu SPD v Ul. Ascoli 1/I.

Trgovine na Goriškem

Po en trgovinski obrat na vsakih 43 prebivalcev

Maloobmejni promet je pomagal trgovcem iz krize

Konkurenca veleblagovnic je vedno bolj občutna

Po uradnih podatkih smo imeli ob koncu leta 1961 na Goriškem 3.146 trgovin vseh vrst. Ker šteje naša pokrajina okrog 136.500 prebivalcev pomeni, da pride po ena trgovina na vsakih 43 prebivalcev. To razmerje je še dosti slabše v mestih kot pa po podeželskih občinah, kjer se omejujejo na jestvinske trgovine in morda še na mesnice.

Od tega števila odpade na trgovine z jestvinami 1.646 trgovin ali za 39 več kot pred enim letom. V to število so vštete tudi mesnice in prodajalne jajc in rib, ki jih je skupno 259.

Trgovin z manufakturo in opremo je bilo 617, od tega 571 samo na drobno in 23 tudi na debelo. Med njimi je največ trgovin s perilom in drobnarijami, in sicer 197, ki jim sledijo trgovine s čevlji in usnjem (83).

Trgovin z mehaničnimi potrebščinami in podobno je bilo 287, od teh trgovin z električnimi gospodinjskimi potrebščinami 89 ter z nadomestnimi deli za motorna vozila 86.

Raznih drugih trgovin smo imeli 596, od tega 136 knjigarn in papirnic, 136 trgovin s kurivom in tekočim plinom, 132 trgovin z gradbenimi potrebščinami itd.

Od celotnega števila 3.146 trgovin jih je bilo 2.753 samo na drobno, 216 samo na debelo in 177 na debelo in na drobno.

Iz gornjih podatkov sledi, da imamo na Goriškem mnogo preveč trgovin samo za domače potrošnike. Zato pa je bila trgovina v krizi, dokler ni bil pred sedmimi leti uveden maloobmejni promet s propustnicami, ki je pripeljal zlasti v Gorico na desettisoče potrošnikov z jugoslovanskega dela obmejnega pasu, ki so bili vedno dobri klienti goriških trgovcev, pa tudi onih v Krminu, Tržiču in po drugih manjših središčih. Pač pa so manjši obrati v krizi zaradi konkurence veleblagovnic, ki nastajajo tudi na našem področju in s svojim samoprodajnim načinom ter večjo izbiro in konkurenčnimi cenami pritegujejo vedno več domačih in inozemskih potrošnikov.

—«»—

Padec dijaka pri telovadbi

Včeraj ob 15. uri so pripeljali v civilno bolnišnico v Gorici 11-letnega dijaka Salvatora Fiumicellija iz Gorice, Ul. S. Antonio 4. Zdravniki so mu ugotovili rano in udarec na desnem kolenu, ki jo je zadobil pri padcu med telovadno uro. Pridržali so ga v bolnišnici za 10 dni.

—«»—

Nesreča delavca v livarni SAFOG

Včeraj ob 10. uri so z rešilnim avtomobilom Zelenega križa pripeljali na INAIL v Ul. Roma 20-letnega Maria Colaussija iz Ul. Gelsi št. 9. Dežurni zdravnik mu je obvezal opekline prve in druge stopnje na levi roki, katere si je Colaussi prizadejal na delu v goriški livarni SAFOG. Okreval bo v 8 dneh.

Vprašanje, ki si ga upravičeno zastavljamo

Zakaj toliko lukenj na koncu Ul. sv. Mihaela

Del ceste pri železniški čuvajnici spada pod občinsko upravo, vendar zanjo ne skrbi

Kogar pot zanese iz Standreža v Sovodnje, bo na koncu Ul. sv. Mihaela, kjer se konča asfaltna obloga, pošteno odskakoval na sedežu vozila. Cesta na tem kraju je namreč polna lukenj, ki so tako na gosto posejane, da se jim sploh ni mogoče ogniti. Ker je pas slabe ceste dolg samo kakšnih 100 metrov, se bo marsikomu zdelo čudno, da ga ne popravijo, zlasti še, ker je pred tem delom cesta dobra osfaltna cesta, za njim, v smeri proti Sovodnjam, pa prav tako dobra makadamska cesta, ki jo te dni popravljajo. Zadeva je toliko bolj čudna, ker sta cestarja pustila vnemar tistih 100 metrov slabe ceste in pričela posipati pot od železniške čuvajnice dalje.

Cesta iz Standreža v Sovodnje spada pod pokrajinsko upravo. Pokrajinska cesta se začenja kakšnih 100 metrov dalje od konca asfaltne obloge. To pomeni, da spada luknjasta cesta pod občinsko upravo, vendar se zanjo ne briga. Pokrajinska uprava pa se tudi trdno drži meja in noče posegati v pristojnost občinske uprave. Posledica takšnega naziranja, ki bi ga lahko imenovali «vsak na svojem», je vidna vsem.

Ni treba posebej poudarjati, da je vožnja po luknjah skrajno neprijetna. Ker cesta na tistem kraju nekoliko zavija, se prav lahko zgodi, da pride do nesreče, če nanjo privozi s preveliko brzino voznik, ki ceste ne pozna.

Sovodenjci, ki se vozijo po njej, želijo, da bi se pokrajinska in občinska uprava dogovorili, kdo bo skrbel tudi za ta del cestišča. Najbolje bi bilo, da bi ga posipala pokrajinska uprava, ker se občinski upravi zares ne izplača, da bi pošiljala svojega cestarja tjakaj za nekaj ur dela.

Večerni kino

CORSO. 16.30: «Ozemlje B 2 — napad!» (Area B 2 — attacco), H. Keel in T. Louise. Angleški črnobeli film.

VERDI. 17.00 «Lansko leto v Marienbadu» (L'anno scorso a Marienbad), G. Albertazzi in D. Seyrig. Italijanski film, ki je lani v Benetkah dobil «Zlatega leva».

VITTORIA. 17.15: «Svet v mojem žepu» (Il mondo nella mia tasca), E. Steiger in J. Servais. Francoski film. Mladoletnim pod 16. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 16.30: «Štiri sablje» (Le quattro spade), J. Stone in P. Cambell. Črnobeli angleški film.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI-BASSI, Raštel št. 26 tel. 33-49.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 14,4 stopinje ob 13.50, najnižjo 2,2 stopinje pod ničlo ob 6.30. Povprečne dnevne vlage je bilo 58 odst.

Šport

Po tragičnem dvoboju za svetovni naslov

Benny Kid Paret umrl

Pljučnica zadala deset dni umirajočemu boksarju zadnji udarec

NEW YORK, 3. — Kubanski 24-letni boksar Benny «Kid» Paret, ki je v soboto 24. marca izgubil s k. o. svetovni naslov welter kategorije, je danes zjutraj ob 1.55 (7.55 po italijanskem času) podlegel poškodbam, ki so ga držale od tragičnega dvoboja do danes v nezavestnem stanju. Takoj po dvoboju so Pareta odpeljali v bolnišnico Roosevelt, kjer so ga zdravniki nemudoma operirali. Njihova diagnoza je bila jasna: možnost, da Paret okreva je bila v razmerju 1:10.000. Boksar se je ves čas boril s smrtjo, toda pljučnica mu je včeraj poslabšala stanje. Paret je izgubil v borbi s smrtjo še zadnjo rundo.

Nesrečni Paret

Ob Paretovi smrti je bil pri njem samo njegov športni prokurator Manuel Alfaro. Pokojnikovi sorodniki in sicer njegova žena Lucy, mati Maximo Crespo in brat Antonio so prispeli v bolnišnico pol ure bo Bennyjevi smrti. «Pred smrtjo Paret ni ničesar spregovoril», je izjavil Alfaro. «Njegovo dihanje je bilo težko in krvni pritisk se je znižal. Umrl je točno ob 1.55. Pljučnica je zadala Paretu zadnji udarec. Ljubil sem ga kot sina», je nadaljeval Alfaro, ki je pripomnil, da ga je pred štirimi leti pripeljal s Kube v Ameriko, kjer ga je varoval kot otroka. «Zdi se mi, da sem izgubil sina».

Na vprašanje na koga pade odgovornost za tragični zaključek dvoboja, je Alfaro odgovoril, da ne more nikogar obtožiti. Res je, da je sodniku Goldsteinu zakričal naj prekine dvoboj, toda zaradi hrušča, ki je bil okoli ringa, sodnik njegovih besed gotovo ni slišal. V nasprotju s številnimi glasovi, ki zahtevajo ukinitev tega zverinskega športa, je Alfaro izjavil, da on ne bo nikoli zahteval nekaj podobnega. «Boks je obstajal ko sem se rodil», je dodal Alfaro «in bo tudi v bodočnosti».

Čeprav je poročilo boksarske komisije newyorškemu guvernerju potrdilo, da je treba tragedijo pripisati nesrečnemu naključku, so z raznih strani zahtevali ukinitev tega športa in številni novinarji so obtoževali sodnika, da je kriv Paretovih smrtnih poškodb. Tudi Paretov nasprotnik Emile Griffith je bil po dogodku obupan. Nekaj dni je taval kot obseden in je skušal obiskati umirajočega Pareta. Videli so ga vsega objokanega in končno je moral novi svetovni prvak daleč iz mesta na deželo, kjer se je nekoliko opomogel od šoka.

Sobotni nastop je bil tretji med Paretom in Griffithom. V prvem, ki je bil aprila 1961. leta, je Griffith zmagal s K.O. ter tako prišel do svetovne krone. 30. septembra lani pa je Paret ponovno prišel po zmagi nad Griffithom do naslova, katerega je nato stavil na razpolago vedno istemu tekmecu v soboto 24. marca letos. Povratno srečanje je dvignilo precej prahu in debat in tudi Griffith je v izjavah pokazal vso ostrino do Kubanca. Tik pred tretjim dvobojem je kazalo, da se bosta tekmeca spoprijela in obračunala med seboj že izven ringa. Na srečo se je vse končalo samo z žalivkami. Po nesrečnem dvoboju pa so Griffitha obtožili, da je bil «divjaški» sodnika pa nekompetentnosti.

Tej boksarski tragediji sledi druga, gotovo hujša. Tokrat gre za Paretovo ženo Lucy, ki mora skrbeti za dve leti starega otroka, in bo čez dva meseca povila drugega otroka, ki žal ne bo poznal tragično preminulega očeta. Žalostna in objokana žena neprestano ponavlja, da je že po prvem K.O. rotila moža naj se odpove boksu. «Ni me hotel poslušati, ni me poslušal» ponavlja vsakemu.

—«»—

«Noble art» preveč ubija...

V boksarkih krogih je precej govora o tej tragediji. Nekateri so mnenja, da je Paretov prokurator Alfaro prezgodaj pristal na odločilni dvoboj. Paret je namreč okusil malo pred dvobojem z Griffithom poraz od strani svetovnega prvaka srednje kategorije Fullmerja. Zato bi moral še počakati in se opomoči ter šele nato stopiti na ring, saj se je dobro vedelo, da imata boksarja med seboj tudi in predvsem osebne račune.

Takoj po Paretovi smrti je newyorška policija uvedla preiskavo o vzrokih smrti. In padla je beseda «manslaughter» — nenamerni umor...

***

24. marca se je prvič v zgodovini pripetilo, da je svetovni prvak podlegel poškodbam, ki jih je dobil v dvoboju za svetovno krono. Sicer sta bila že dva primera smrti po dvoboju za svetovni naslov. Tedaj ni šlo za prvaka pač pa izzivača. Eden od teh se je primeril celo v Paretovi welter kategoriji.

Zadnji smrtni primer se je pripetil junija 1947. leta v Clevelandu, ko je Jimmy Doyle podlegel ranam, ki mu jih je med dvobojem zadal tedanji svetovni prvak welter kategorije Ray Sugar Robinson. Sodnik je tedaj prekinil srečanje v 8. rundi.

Predzadnji primer pa se je pripetil v času, ko dvoboji niso bili omejeni na 15 rund. Bilo je decembra 1897. leta v Londonu med svetovnim prvenstvom petelinje teže. V 20. rundi dvoboja je Američan Jimmy Barry podrl Angleža Walterja Croota s K.O. na tla in s tem povzročil njegovo smrt na ringu. Sploh je seznam umrlih boksarjev precej dolg. Po statistiki revije «Ring Magazine» je od 1. januarja 1945. pa do 31. decembra 1961. leta umrlo za posledicami poškodb 193 boksarjev. Od teh jih je v samem letu 1953 podleglo 22. Nekateri trdijo, da statistike niso točne: neznani boksarji namreč ostanejo le v senci pokopališč.

—«»—

E. Griffith se bo odpovedal boksu?

NEW YORK, 3. — Ko je zvedel za Paretovo smrt je njegov zadnji nasprotnik Emile Griffith izjavil, da ne ve če se bo še posvetil boksu. «Mraz me trese» je trgano govoril Griffith «in ne vem če se bom še boril. Žal mi je za kar se je zgodilo za Pareta... njegovo ženo.. njegovega otroka... njegovo mater».

Policija je uradno sporočila, da je uvedla preiskavo o vzrokih Paretove smrti in da bodo izsledke izročili «Grand Jury», ki bo prevzelo nadaljnje sklepe.

—«»—

DANES V BOLOGNI

Bologna-Slovan (Nitra) v finalu Mitropa Cup 1961

BOLOGNA, 3. — Jutri bo v Bologni povratna finalna tekma turnirja za Mitropa Cup 1961 med domačo Bologno in gostujočim Slovanom iz Nitre. Bologna je v prvem srečanju dosegla neodločen izid, zaradi česar bo pokal pripadal jutri zmagovitemu moštvu. Srečanje bo sodil Jugoslovan Zečević.

Moštvi sta za odločilni nastop najavili sledeči postavi:

Bologna: Cimpiel; Lorenzini, Pavinato; Tumburus, Taverna, Fogli; Perani, Rossini, Nielsen, Demarco, Pascutti.

Slovan Nitra: Paduck; Iztok, Putera; Konik, Stanik, Sisy; Dinga, Pucher, Bachraty, Durec, Hrncar.

—«»—

DANES V RIMU

Trening tekma Italija-Flamengo

RIM, 3. — Jutri bo v okviru priprav za svetovno nogometno prvenstvo trening italijanske reprezentance. Sparring partner bo enajstorica Flamenga, ki bo brez dvoma trd preizkusni kamen za Italijane. Selektorji italijanske reprezentance so najavili, da bo domača reprezentanca nastopila kakor sledi:

V prvem polčasu:

Sarti; David, Radice; Salvadore, Losi (kapetan), Trapattoni; Sormani, Maschio, Altafini, Rivera, Menichelli.

V drugem polčasu:

Mattrel; Robotti, Castelletti; Guarnieri, Losi, Marchesi; Maschio, Dell'Angelo, Sormani, Di Giacomo, Bean.

Goriška nogometna podzve

Odložen začetek prvenstv

Na nedavni skupščini goriške nogometne podzveze so sklenili, da se bo spomladanski del prvenstva na goriškem začel šele 15. in ne 1. aprila, kot je bilo prvotno določeno.

—«»—

SAH

Velemojster Ivkov častni član ŠD Tolmin

Velemojster Bora Ivkov med služenjem kadrovskega roka v Tolminu navezal tesne stike z agilnimi tolminskimi šahisti in jim nesebično pomagal s svojimi bogatimi šahovskimi izkušnjami. Zaradi izredne priljubljenosti ga je v njegovem odhodu iz JLA tolmhovski klub Tolmin izbral za svojega častnega člana.

Ob prisrčnem slovesu je velemojster Ivkov obljubil, da jih bo še večkrat obiskal in zanimal za njihov razvoj.

Diletantsko nogometno prvenstvo

Romana prisilila s 3:2 Sangiorgino na kolena

Prihodnjo nedeljo samo dve zaostali tekmi

Končno je prišel tudi nesrečen dan za Sangiorgino, ko je morala, pa čeprav po ostri borbi, prepustiti zmago in njo odločilni točki. Ta exploit je dosegla Romana, kateri je posrečilo spraviti na kolena favorita za končno zmago. Rezultat bi bil lahko še večji, če ne bi bek Romane dosegel celo avtogol.

Ta popolni spodrsljaj Sangiorgine so seveda izrabili Svetoivančani, ki se prav tako potegujejo za končno zmago. Enajstorica od Sv. Ivana je tudi v nedeljo izšla zmagovita z igrišča in to v škodo Libertasa, ki se je na vse pretege trudil, da bi posebno proti koncu tekme, izenačil. Ves trud je bil zaman in tako so Svetoivančani ne samo zmagali, temveč so si utrdili položaj na vrhu lestvice. Tudi Ponziana se je v nedeljo opomogla na račun Ogleja. Ta zmaga je toliko več vredna, ker so jo Tržačani dosegli med gostovanjem na neradodarnem oglejskem igrišču.

Drugo zunanjo zmago 24. kola B skupine diletantskega nogometnega prvenstva je dosegel Gonars v Castionsu, kar ne samo presenečenje, temveč tudi nepredviden uspeh za te, ki so končno zapustili zadnje mesto v lestvici in se preselili, pa čeprav le za stopnjo višje. Tudi Cremcaffè je zaključil nogometno nedeljo kar uspešno: na igrišču v Rubkah se mu je posrečilo priti do točke, s katero si je utrdil položaj četrtega v razpredelnici pred Pierisom, katerega Panzano ustavil na neodločenem izidu.

Precejšen poraz je doživel Cervignano v Gradežu, vendar je bil ta manjši od Muggiane, ki je verjetno podcenjeval gostitelje, kar se je na koncu kruto maščevalo. Milijonarji so se ob koncu srečanja znašli s štirimi žogami v mreži, vse tem ko se je njim posrečilo samo enkrat prebiti obrambo domačinov in zadeti v cilj.

V nedeljo 8. t. m. bodo imeli udeleženci tega prvenstva odmor. To pa zato, da bodo imeli možnosti odigrati dve zaostali tekmi prejšnjih kol, sicer med tržaško Libertas gostujočo Sangiorgino ter med Gradese in Aquileio.

IZIDI

*Ronchi-Cremcaffè
Ponziana-*Aquileia
*San Giovanni-Libertas
*Panzano-Pieris
Gradese—P. Cervignano
Gonars-*Castionese
*Romana-Sangiorgina
*Turriaco-Muggesana

LESTVICA

S.Giovanni	24	15	9	0	32	[illegible]
Sangiorg.	23	17	3	3	55	[illegible]
Ponziana	24	15	6	3	41	[illegible]
Cremcaffè	24	8	12	4	36	[illegible]
Pieris	24	8	11	5	36	[illegible]
Muggesana	24	8	9	7	39	[illegible]
Romana	23	8	9	6	31	[illegible]
Turriaco	24	7	9	8	24	[illegible]
Aquileia	22	7	8	7	27	[illegible]
Cervign.	24	6	8	10	30	[illegible]
Gradese	23	5	9	9	23	[illegible]
Libertas	23	4	10	9	29	[illegible]
Ronchi	24	4	9	11	25	[illegible]
Castionese	24	5	7	12	23	[illegible]
Gonars	24	2	9	13	21	[illegible]
Panzano	24	4	4	16	11	[illegible]

Svetovno prvenstvo v hokeju na kotalkah

Tudi Urugvaj klonil Italiji

Po sedmem kolu si Portugalska in Španija delita prvo mesto

SANTIAGO, 3. — Svetovno prvenstvo v hokeju na kotalkah je že prišlo do sedmega kola, katero so odigrali včeraj. V vodstvu lestvice je še vedno Portugalska, ki se ji je še pridružila Španija.

Italija se je v sedmem kolu razmeroma lahko odkrižala Urugvaja, ki se ji je upiral samo v prvem delu igre. Pomanjkanje tehnike so Urugvajci nadomestili z borbenostjo, kar se je posebno obneslo v začetku, ko se jim je posrečilo zaključiti prvi polčas neodločeno. Kasneje so Italijani prevzeli vajeti igre v svoje roke in so si nabrali zadosten naskok. Italijanom je bilo dovolj nadzorovati zmedene akcije nasprotnikov, da so prišli do zmage, pa čeprav so Urugvajci izkoristili trenutno popustljivost Italijanov, da so proti koncu znižali rezultat na 4:2.

Izidi sedmega kola so sledeči:

Italija - Urugvaj	**4:2 (1:1)**
Svica - Nemčija	**4:2 (0:1)**
Španija - Brazilija	**7:0 (3:0)**
Holandska - Cile	**3:3 (1:0)**

Po včerajšnjem kolu je stanje na lestvici sledeče:

Portugalska in Španija	**10 t.**
Italija	9
Argentina	6
Čile	5
Švica, Holandska, Nemčija	3
Urugvaj in Holandska	2
Brazilija	0

IVO ANDRIĆ

Travniška kronika

33. KONZULSKI ČASI

Tako je govoril Daville sam pri sebi, vračajoč se spet za malo pisalno mizo zraven zastrtega okna. Toda misli so mu naprej rojile. Zaman jih je podil, ker je bil nesposoben, da bi počel kaj drugega.

«Še to njihovo strašno petje se mu zdi zanimivo. Še to lahko zagovarja,» je konzul tarnal sam pri sebi.

Gnan od nezdrave potrebe, da se znova prepira in obračunava z mladim človekom, je na belem papirju, kjer naj bi se nizali verzi o junaških dejanjih Aleksandra Velikega, pisal naglo in nepretrgoma:

«Poslušal sem, ko je to ljudstvo pelo in spoznal, da tudi v pesem vnaša prav isto divjost in nezdravi bes kakor v vsako drugo funkcijo svojega duha in svojega fizikuma. Bral sem v potopisu nekega Francoza, ki je pred več ko sto leti potoval tod in slišal te ljudi, da je njihovo petje prej podobno pasjemu laježu kot pa pesmi. Najsi se je spremenilo na slabše ali pa se tisti dobri stari Francoz ni zadosti seznanil z deželo, meni vsaj se zdi, da je v pasjem zavijanju dokaj manj zlobe in otrdelosti srca kakor v petju teh ljudi, kadar so pijani ali kadar jih popade njihov bes. Gledal sem jih, kako so med petjem zavijali oči, škripali z zobmi in tolkli s pestjo po zidu, najsi so bili pijani od žganja ali jih je pa gnala notranja potreba po tuljenju, postavljanju in razbijanju. In prišel sem do zaključka, da vse to nima nobene zveze z glasbo ne s petjem, kakršnega slišimo pri drugih narodih, ampak da je to samo eden od načinov, s katerim izpovedujejo svoje skrivne strasti in svoje malopridne želje, katerim sicer kljub vsej svoji razuzdanosti ne morejo dati izraza, ker sama narava tega ne dopušča. Govoril sem o tem tudi z avstrijskim konzulom. Navzlic vsej svoji vojaški okorelosti tudi on čuti vso strahotnost tega tarnanja in vreščanja, ki odmeva ponoči po ulicah in vrtovih in čez dan iz marsikatere krčme. 'Das ist ein Urjammer,* je rekel. Toda jaz le mislim, da se von Mitterer moti kakor običajno in da te ljudi precenjuje. To je kratkomalo besnenje divjakov, ki so izgubili svojo preproščino.»

Ozka pola je bila docela polna. Poslednja beseda je imela komaj še prostora prav v kotu na koncu lista. Naglica, s katero je pisal, in lahkota, s katero je našel besede in primere, sta ga prevzeli in konzul je začutil olajšanje. Utrujen in zastrupljen od skrbi, preobremenjen z dolžnostmi, ki so se mu nocoj zdele, da presegajo njegove moči, je sedel prevzet in negiben nad svojim rokopisom v družbi slabe prebave in nespečnosti. Tedaj je potrkala na vrata gospa Davillova.

Konzulka je že pripravljena za v posteljo. Pod belo prevezo je njen obraz še bolj droban in oster. Pravkar je pokrižala otroke, ki so zaspali, in krepko zatlačila vsakemu odejo, potem je kleče izmolila starinsko večerno molitev, proseč Boga, naj ji to noč daruje miren počitek in naj zjutraj vstane živa in zdrava iz svoje postelje, «kakor trdno upa, da bo vstala iz groba na dan poslednje sodbe». Zdaj je s svečo v roki pomolila glavo skozi priprta vrata.

«Dosti je za danes, Jean. Čas je, pojdi spat.»

Daville jo pomiri z roko in nasmehom in pošlje leč, on pa ostane sam nad svojim popisanim papirjem, dokler se mu pred očmi ne zamegli; vrste se zmedejo in vse skupaj postane zapleteno in motno kot nočna slika sveta, ki je videti čez dan jasen in razumljiv.

Tedaj vstane s stola, stopi k oknu in nekoliko odgrne težko zaveso. Gleda v neprodirno temo, če še gore luči v Konaku ali v avstrijskem konzulatu, poslednji svetovi tega dnevnega sveta. Namesto njih se pokaže na zamegleni šipi njegova razsvetljena soba in nejasni obrisi lastnega obraza.

Kdor bi skozi temo, polno megle in drobnega dežja, tisti hip pogledal proti francoskemu konzulatu in videl ta pramen luči, bi si pač nikoli ne mislil, s čim se muči in nad čim bedi trezni in resni konzul, ki čez dan ne zamudi niti ene minute za kar koli, kar ni stvarno, koristno in neposredno povezano z njegovo službo.

Toda ni samo konzul čul v tej veliki hiši. Prav nad njegovo sobo so bila v prvem nadstropju razsvetljena tri okna, z zavesami iz bosenskega platna. Tu je nad svojimi papirji sedel des Fossés. Iz drugih vzrokov in drugače je tudi on bedel in preživljal noč, kakor si je ni želel in kakor mu ni bilo nič kaj prijetno. Mladenič ni premleval v spominu svojih dnevnih razgovorov. Nasprotno, čez pet minut je bil že pozabil svoj razgovor in konzula. Ni ga trla utrujenost ne želja po miru ne skrb za jutrišnji dan, pač pa ga je mučil nemir, dušile so ga želje neutešene mladosti.

Takole ponoči se obujajo spomini na dekleta, ne spomini, ampak prava dekleta, ki z belino svoje kože in sijajem svojega nasmeha kot z vriskom trgajo mrak in tišino in vdirajo v njegovo sobo. Pojavljajo se veliki in fantovsko drzni načrti, s katerimi je odšel iz Pariza in ki naj bi ga popeljali daleč od tega gnezda, v katerega se je zaril. Vidi samega sebe na kakem poslaništvu ali v pariški družbi, tam, kjer bi moral biti, in takega, kakršen želi postati.

Tako se njegova domišljija vsako noč igra s čuti in ambicijo, potem pa ga zapusti in prepusti smrtonosni bosenski tišini. Tudi sedaj ga dih te tišine muči in razjeda. Čez dan jo lahko premoti in uduši pri delu, na sprehodih in v razgovorih, ponoči pa ne gre brez borbe in napora in postaja tudi vse teže, ker tišina odriva in briše, ugaša in prisili k molku še tisto tiho in navidezno življenje mesta, zajame in prežema vse živo in mrtvo.

Od tistega dne, ko je zapustil Split, se nad Klisom še enkrat obrnil in poslednjikrat pogledal po obdelani zemlji pod seboj in po morju v daljavi, je mladenič nenehno v stiku s to tišino in v nepretrganem spopadu z njo.

Tišino je našel v vsem okoli sebe. V arhitekturi hiše, katere pročelje je bilo obrnjeno na dvorišče, nemo, kljubovalno začelje pa na ulico, v noši moških in žensk, v njihovih pogledih, ki mnogo povedo, ker jim usta molče. Tudi v samem govoru, kadar se že ojunačijo, da spregovore, je bolje razvidna značilne predihe kakor besede same. Z ušesom in po srcu je čutil, kako tišina prodira med besede v vsakem njihovem stavku, med glasove v vsaki besedi, kakor pogubna voda trhel čolnič. Razbiral je njihove samoglasnike brez barve in brez jasne meje, od katerih je govorica dečkov in deklic tako nedolžno gruljenje, ki se izgublja v tišini. Tudi petje včasih odjekne s ceste ali s kakšnega dvorišča, je samo ena tožba, na začetku in koncu s tišino kot sestavnim in najvornejšim delom pesmi. Pa še tisto od življenja, ker je videti pri soncu in podnevi in kar se nikakor ni pustilo prisiliti k molku in ni bilo mogoče skriti — malce razkošja, kratek blesk čudne lepote — tudi to je koprnelo po skrivnem kotičku in molku in je s prstom na ustih bežalo v brezimnost tišino kakor za prva vrata.

Vsako živo bitje in celo mrtve stvari, vse je trepetalo pod zvokom, bežalo pred pogledi in ginilo od strahu, da ne bi bilo treba izgovoriti kakšne besede ali da jih kdo ne bi poklical s pravim imenom.

Ko je gledal te moške in ženske, upognjene, zamotane, vedno neme, brez nasmeha in gibanja, si je bolj želel, da bi izvedel za njihove strahove in upe, kakor pa spoznal njihovo dejansko življenje, ki je bilo tako zelo utišano in ohromljeno, da je od življenja ostalo samo ime. Ker je na to venomer mislil, je jel naposled v vsem odkrivati primere in potrdila svojo misel. Celo v nemajhni surovosti tega sveta kakor njegovih silnih izbruhih je videl strah pred pravim izrazom, grobo in posebno obliko molka. Tudi vse njegove lastne misli o teh ljudeh (od kod so? kako se rode? za čem težijo? v kaj verujejo? kako ljubijo in sovražijo? kako se starajo in umirajo?), tudi te misli so se nedomišljene in neizražene izgubile v neizrečenem in mučnem vzdušju molka, ki ga docela obvlada, izpolnjuje vse okoli njega in si hoče osvojiti vse v njem.

Zares, mladenič je s strahom in vse jasneje čutil, kako bi di njega samega razjeda, kako ga zastruplja ta tišina, kako mu pronica skozi pore in mu nezaznavno hromi duha in ubija deni kri.

(Nadaljevanje sledi)

* To je prastok

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 100 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst